

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖĞRETMENLERİN SOSYAL AĞLARI KULLANIM DURUMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet ÇETİNTAŞ

İşletme Ana Bilim Dalı
İşletme Yönetimi Programı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Devrim AKGÜNDÜZ

Mayıs-2016

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ÖĞRETMENLERİN SOSYAL AĞLARI KULLANIM DURUMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ahmet ÇETİNTAŞ
(Y1112.040222)

İşletme Ana Bilim Dalı
İşletme Yönetimi Programı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Devrim AKGÜNDÜZ

Mayıs-2016

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Yönetimi Yüksek Lisans Programı **Y1112.040222** numaralı öğrencisi **Ahmet ÇETİNTAŞ**'ın "**ÖĞRETMENLERİN SOSYAL AĞLARI KULLANIM DURUMLARI**" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 22.04.2016 tarih ve 2016/08 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından *ayb. k. p.* ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak *..kabil..* edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Tez Savunma Tarihi :10/05/2016

1)Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Devrim AKGÜNDÜZ

D. Akgündüz
.....

2) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Zafer GÜNEY

Zafer Güney
.....

3) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL

M. Adigüzel
.....

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Öğretmenlerin sosyal ağları kullanım durumları” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya ’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (20.04.2016)

Ahmet ÇETİNTAŞ

ÖNSÖZ

İçinde yaşadığımız 21.yüzyılda bilişim teknolojilerin gelişmesiyle öğrenme ve öğretme süreçleri de yeniden şekillenmiştir. Bu sebepten eğitim öğretim süreçlerinde de bazı alışkanlıklar etkilenmektedir. Gelişen teknoloji ile sosyal ağ kullanıcıları arasında iletişim ve etkileşim sağlanmıştır. Bununla beraber sosyal ağların eğitim içerisinde kullanılması gündeme gelmiştir. Sosyal ağların eğitime dâhil edilmesi konusunda farkındalık kazandırmalıyız. Sosyal ağların internet üzerinden kullanıcılar arasında iletişim kurma, içerik paylaşma gibi olanaklar tanınması eğitimde de kullanılması için zemin oluşturabilir. Sosyal ağların eğitim öğretim de nasıl kullanılması gerektiği ile ilgili ciddi hazırlıklar yapılması gerekir. Öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanımına (iletişim, işbirliği, kaynak/materyal) ilişkin incelemelerde bulunulan bu çalışmanın araştırmacılara yardım edeceğini düşünüyorum.

Değerli müdürüm Ömer GEMİCE' ye, öğretmen arkadaşım Ferit OKTAY' a tez süresinde yanımda olup beni desteklediği için teşekkürlerimi sunarım.

Tezimi bitirmem de fikir ve düşünceleriyle bana ışık tutan Yrd. Doç. Dr. Zafer GÜNEY, Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL, Yrd. Doç. Dr. Sinem BAŞ ve Yrd. Doç. Dr. Burak ŞİŞMAN' a şükranlarımı sunarım.

Bu çalışmada tez danışmanlığımı üstlenip, beni değerli fikirleriyle destekleyen, çalışmanın ortaya çıkmasında desteğini hiç bir zaman esirgemeyen, bilgi ve deneyimleriyle kendisinden çok şeyler öğrendiğim değerli danışman hocam Yrd.Doç. Dr. Devrim AKGÜNDÜZ' e çok teşekkür ederim.

Bu tezi, büyük zorlukları beraberce atlattığımız, bana her zaman inanan ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen hayatım boyunca yanımda olan annem Sevgi ÇETİNTAŞ'a; babam Mustafa ÇETİNTAŞ' a; tez süresinde bana çok yardımcı olan hayatıma anlamlı bir sayfa açmamı sağlayan sevgili eşim Mine ÇETİNTAŞ ve minik kızımız Ece ÇETİNTAŞ' a adıyorum.

Mayıs 2016

Ahmet ÇETİNTAŞ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ÇİZELGE LİSTESİ.....	vi
ŞEKİL LİSTESİ.....	ix
ÖZET.....	x
ABSTRACT	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Sayıtlar.....	6
1.5. Sınırlılıklar.....	6
1.6. Tanımlar	6
2. İLGİLİ ALANYAZIN	8
2.1. Dünyada İnternet Kullanımı	9
2.2. Türkiye’de İnternet Kullanımı	10
2.3. Web’in Gelişimi	12
2.4. Sosyal Ağlar	13
2.5. Facebook.....	16
2.6. Facebook’ un Eğitsel Kullanımı	18
2.6. Sosyal Ağların Eğitsel Bağlamda Kullanımlarına İlişkin Araştırmalar	23
3. YÖNTEM.....	28
3.1. Yöntem.....	28
3.2. Çalışma Grubu.....	28
3.3. Veri Toplama Aracı.....	28
3.3.1. Sosyal Ağ Kullanım Anketi	28
3.3.2. Facebook Eğitsel Kullanım Ölçeği.....	29
3.4. Verilerin Analizi	29
4. BULGULAR	31
4.1. Sosyal Ağ Kullanım Anketi Sonuçları	31
4.2. One Sample Kolmogorov Smirnov-Z Testi Sonuçları.....	38
4.3. Öğretmenlerin Facebook’ u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	38
4.4. Öğretmenlerin Facebook’ u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin "İletişim", "İşbirliği" Ve "Kaynak/Materyal Paylaşımı" Olmak Üzere 3 Faktör Ve Ölçek Toplam Puanına İlişkin Görüşlerinin Analizleri.....	52
4.4.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Bulgular	53
4.4.2. Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Bulgular	54
4.4.3. Grup Değişkenine Göre Bulgular.....	55
4.4.4. Etkin Kullanım Değişkenine Göre Bulgular.....	57
4.4.5. Kalite Değişkenine Göre Bulgular.....	60

4.4.6. Yaş Değişkenine Göre Bulgular	63
4.4.7. Kurum Değişkenine Göre Bulgular	65
4.4.8. Branş Değişkenine Göre Bulgular.....	66
4.4.9. Kullanım Sıklığı Değişkenine Göre Bulgular.....	68
4.4.10. Zaman Değişkenine Göre Bulgular.....	70
5. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	73
5.1.ÖNERİLER	74
KAYNAKLAR	76
Ek 1 - EĞİTİMDE SOSYAL AĞ SİTELERİ KULLANIM ANKETİ	83
Ek 2 -FACEBOOK EĞİTSEL KULLANIM ÖLÇEĞİ.....	84
ÖZGEÇMİŞ.....	85

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 2.1 : Dünya İnternet Kullanımı ve Nüfus İstatistiği (Internetworldstats, 2015).....	9
Çizelge 2.2 : Web 1.0 ve Web 2.0 Arasındaki Farklar (Çelik, 2012)	13
Çizelge 2.3 : Öğrenenlerin öğrenme stillerine göre Facebook araçlarının kullanımında tercih etmeleri beklenen araçlar. (Alper ve diğ., 2012)	20
Çizelge 4.1 : Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımları	31
Çizelge 4.2 : Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları.....	31
Çizelge 4.3 : Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	32
Çizelge 4.4 : Katılımcıların Çalışmakta Olduğu Kurum Türlerine Göre Dağılımları	32
Çizelge 4.5 : Katılımcıların Branşlarına Göre Dağılımları.....	33
Çizelge 4.6 : Katılımcıların İnternet Kullanım Durumlarına Göre Dağılımları	33
Çizelge 4.7 : Katılımcıların Kurumlarında Sosyal Ağlarda Oluşturdukları Grup Durumlarına Göre Dağılımları	34
Çizelge 4.8 : Katılımcıların Sosyal Ağların Etkin Kullanımına Yönelik Görüşlerine Göre Dağılımları	34
Çizelge 4.9 :Katılımcıların Sosyal Ağların kullanılmasının eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya yönelik Görüşlerine Göre Dağılımları	35
Çizelge 4.10 : Katılımcıların Sosyal Ağlara Üye Olma Durumlarına Göre Dağılımları.....	35
Çizelge 4.11 : Katılımcıların Sosyal Ağlara Bağlandıkları Cihazlar	35
Çizelge 4.12 : Katılımcıların Kullandıkları Sosyal Ağ Siteleri	36
Çizelge 4.13 : Katılımcıların En çok zaman geçirdikleri Sosyal Ağ Siteleri	36
Çizelge 4.14 : Katılımcıların Sosyal Ağları Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular	37
Çizelge 4.15 : Katılımcıların Sosyal Ağları Gündelik Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular	37
Çizelge 4.16 : Facebook Eğitsel Kullanım Ölçeği ve Ölçek Alt Faktörlerinin normal Dağılıma Uygunluğunu Gösteren Veriler	38
Çizelge 4.17 : Katılımcıların Facebook’ u Eğitsel Kullanım Ölçeğine İlişkin Bulgular	39
Çizelge 4.18 : Katılımcıların Facebook’ u Eğitsel Kullanım Ölçeğine İlişkin Yüzde Bulgular	40
Çizelge 4.19 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	41
Çizelge 4.20 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	42
Çizelge 4.21 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Sınıf içi tartışmaların yürütülmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	43

Çizelge 4.22 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesi" maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	44
Çizelge 4.23 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	45
Çizelge 4.24 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	46
Çizelge 4.25 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	47
Çizelge 4.26 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	48
Çizelge 4.27 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Grup çalışmalarının yürütülmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri	49
Çizelge 4.28 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	50
Çizelge 4.29 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...)." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri.....	51
Çizelge 4.30 : Katılımcıların Facebook' u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin "İletişim", "İşbirliği" Ve "Kaynak/Materyal Paylaşımı Sıklıklarına İlişkin Bulgular.....	52
Çizelge 4.31 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Cinsiyete Göre T-Testi Değişim Çizelgesi.....	53
Çizelge 4.32 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Cinsiyete Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi	54
Çizelge 4.33 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Öğrenim Durumuna Göre T-Testi Değişim Çizelgesi.....	54
Çizelge 4.34 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Cinsiyete Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi	55
Çizelge 4.35 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Kurumlarına Ait Oluşturulmuş Grup Durumlarına Göre T-Testi Değişim Çizelgesi	55
Çizelge 4.36 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Grup Durumlarına Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi	57
Çizelge 4.37 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Sosyal Ağların Kurumlarında Etkin Olarak Kullanılmasına Ait Görüşleri Açısından T-Testi Değişim Çizelgesi.....	58
Çizelge 4.38 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Etkin Kullanım Durumlarına Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi.....	60

Çizelge 4.39: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanının Sosyal Ağların Kullanılması Eğitim-Öğretimin Kalitesini Artırmaya Katkı Sağlar Değişkeni Açısından T-Testi Değişim Çizelgesi.....	61
Çizelge 4.40 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Kalite Arttırmaya Katkı Sağlar Değişkenine Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi.....	63
Çizelge 4.41 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Yaş Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA)Sonuçları	64
Çizelge 4.42: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu	65
Çizelge 4.43 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Çalışılan Kurum Değişkeni Varyans Analizi(One Way ANOVA) Sonuçları	65
Çizelge 4.44 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Çalışılan Kurum Değişkeni Kruskal Wallis H Testi Sonucu	66
Çizelge 4.45 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Branş Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları	67
Çizelge 4.46 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Branş Değişkeni Kruskal Wallis H Testi Sonucu....	68
Çizelge 4.47 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Giriş Sıklığı Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları	69
Çizelge 4.48 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Giriş Sıklığı Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu	70
Çizelge 4.49 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Zaman Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları	71
Çizelge 4.50 : Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Zaman Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu	72

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1 : Dünyadaki Bölgelere Göre İnternet Kullanıcı Oranı- (Internetworldstats,2015) .	10
Şekil 2.2 : Yıllara göre bilgisayar ve internet kullanım oranları(TÜİK, 2015)	10
Şekil 2.3 : TÜİK Bilgi Toplumu İstatistikleri 2004-2015.....	11
Şekil 2.4 : Popüler Sosyal Medya Platformları– (Milingual, 2015)	14
Şekil 2.5 : Sosyal medya türleri ve sınıflandırılmış halleri (Akgündüz, 2013)	16

ÖĞRETMENLERİN SOSYAL AĞLARI KULLANIM DURUMLARI

ÖZET

Teknolojinin hızla gelişimi eğitim ortamlarının da farklılaşmasına ve birçok yeni araç ve yöntemin ortaya çıkmasına imkân sağlamaktadır. Web 1.0 ortamlarından Web 2.0 ortamlarına geçilmesiyle birlikte sosyal ağlar ortaya çıkmış ve sosyal ağların eğitim ortamlarında kullanılması bir seçenek olarak ortaya çıkmıştır. Bu araştırma, öğretmenlerin eğitsel sosyal ağ kullanma durumlarını iletişim, işbirliği ve kaynak/materyal kullanımı açılarından incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma modeli olarak tarama metodu kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim yılında İstanbul Eyüp ilçesinde görev yapan ve rastgele seçilen okulların öğretmenleri oluşturmaktadır. Öğretmenlerin eğitimde sosyal ağ sitelerini kullanımı ile ilgili veriler "Sosyal ağ siteleri kullanım anketi" ve Mazman (2009) tarafından geliştirilen "Facebook eğitsel kullanım ölçeği" ile elde edilmiştir. 257 öğretmen araştırmaya katılmış, sosyal ağ kullanan 213 öğretmenin verileri analiz edilmiştir. Verilerin normalliğini sınamak için Kolmogorov Smirnov-Z Testi uygulanmıştır. Veriler; frekans dağılımları, Bağımsız Örneklem t-Testi, Mann Whitney U, One-Way Anova (Tek Yönlü Varyans Analizi) ve Kruskal Wallis testi ile SPSS 21 paket programında değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; öğretmenlerin cinsiyetlerine, branşlarına, öğrenim durumlarına, çalışılan kurum türüne sosyal ağların eğitsel kullanımı açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin yaşlarına göre Facebook' un eğitsel kullanımına ilişkin alt faktörlerden "işbirliğinde" anlamlı farklılık bulunmuştur. Kurumlarına ait sosyal ağlarda grupları olan, sosyal ağların eğitimde etkin kullanılacağını ve kaliteyi arttıracığını düşünen öğretmenlerin sosyal ağları eğitsel anlamda kullanım konusunda görüşleri daha olumludur. Öğretmenlerin sosyal ağlara giriş sıklığı ve sosyal ağlarda kalınan süre arttığında sosyal ağları eğitsel anlamda kullanımı ve iletişim konusunda görüşlerinin daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Facebook' un eğitsel kullanımına ilişkin ve alt faktörler olan "iletişim", "işbirliği" ve "kaynak/materyal paylaşımı" açısından öğretmen görüşlerinin de olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal ağ, Eğitsel Sosyal Ağ, Facebook*

THE USE OF SOCIAL NETWORKS BY TEACHERS

ABSTRACT

The fast development of technology enables educational environments to be diverse and gives way to many novel tools and methods. With the transformation from Web 1.0 to Web 2.0 environment, social networks emerged and the usage of social networks in the educational settings emerged as an option. This study has been conducted in order to investigate the teachers' educational use of social networks in terms of communication, cooperation and resource/material usage.

Survey method has been used as research method. The study group is made up of teachers of randomly selected schools in Eyüp İstanbul in 2014-2015 educational year. The data about the usage of social networking sites by teachers have been obtained with "Social network sites usage questionnaire" and "Facebook educational usage scale" that was developed by Mazman (2009). 257 teachers have participated in the research and the data from 213 teachers who used social networks have been analyzed. In order to test the normality of the data, Kolmogorov Smirnov-Z Test has been applied. The data and the frequency distributions have been evaluated in the SPSS 21 package programme with Independent Sample t-Test, Mann Whitney U, One-Way Anova and Kruskal Wallis test.

As a result, no significant difference has been found regarding teachers' gender, branches, educational level and the institution they worked for in terms of the usage of social networking for educational purposes. A significant difference has been found in the "cooperation" sub-factor according to teachers' ages regarding the usage of Facebook for educational purposes. The teachers who think that social networks can increase the quality and be used effectively in education and those who have their institution's own groups in social networks have more positive opinions about social networks' educational usage. It has been determined that when the teachers' social network usage and the time spent on it increases, they tend to have more positive opinions about communication and the usage of social networks for educational purposes. In addition, it has been determined that the teachers' opinions about the sub-factors such as "communication", "cooperation" and "resource/material sharing" are positive.

Key words: *Social Network, Educational Social Network, Facebook*

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

21. yüzyılda yaşanan teknolojik ve ekonomik gelişmeler her alanda olduğu gibi iletişim alanında da değişimlere yol açmış ve internet iletişimi gibi yeni iletişim biçimlerini ortaya çıkarmıştır. Farklı mekânlarda bulunan bireylere, birbirleriyle etkileşim sağlama imkânı sağlayan internet, iletişim araçları arasında önemli bir yer edinmiştir (Kaya,2011). İçinde bulunduğumuz yüzyılda yaşanan iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim ile iletişim teknolojilerinin uygulama alanlarındaki sık kullanımı, geçtiğimiz yüzyıllarda olduğu gibi öğrenme - öğretme süreçlerini de bire bir etkilemektedir. Bu nedenle eğitim öğretim ortamları, üretilen teknolojilerle hızla değişmektedir. Eğitim - öğretimde kullanılan araç ve gereçler, gelişen yeni teknolojilere uyum sağlayarak günün gereksinimlerine cevap verebilecek durumda olmalıdır. Sürekli kendini yenileyen ve gelişen bir ortam içinde öğrenme - öğretim süreçlerine teknolojik bir nitelik kazandırmak içinde bulunulan çağın güncel konularından biri olmuştur (Karasar, 2004).

Öğrenme öğretme ortamlarının teknolojiden bağımsız düşünülemediği bilgi çağı olarak adlandırılan günümüzde gelişen teknolojik olanaklar öğretim ortamlarının kapsamının değişmesine neden olarak eğitim kurumlarının çağa ayak uydurması gerekliliğini doğurmuştur. Dünya çapında bireyler ağ tabanlı teknolojiler aracılığı ile etkileşim ve iletişim halinde kalmakta, özellikle de internet (world wide web) sayesinde bir ağın parçası olarak birbirleri ile haberleşmeleri mümkün olmaktadır. Bu gelişmeler doğrultusunda bireylerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında işe koşulan teknolojiler ve bireylerin eğitim ihtiyaçlarında da değişimler meydana gelmiştir. Aynı zamanda bu teknolojiler eğitime farklı bir bakış açısı sunarak eğitim sisteminin yapısını ve öğretme öğrenme faaliyetlerini de değiştirmiş, eğitimin geleneksel okul ve sınıf tabanlı formal yapısından kurtularak sosyal ve informal öğrenmeye odaklanmasını sağlamıştır (Ekici ve Kıyıcı, 2012).

Eğitim, teknolojiden en fazla etkilenen alanlardan birisidir (Amerikan Psikoloji Kurumu, 2009). Artan bilgisayar teknolojileri öğrenmeyi de geleneksel sınıf

eğitiminden uzaktan eğitime hatta çevrim içi eğitime çevirmiştir (Tham ve Werner, 2005). Weller' e göre yeni teknolojilerin eğitim dünyasını yeniden şekillendirebilme potansiyeli vardır (2011). Eğitimin yaygınlaşması devam eden olaydır ve bu yaygınlaşmanın olması için öğretmenlerin de birbirlerine, teknolojiyi eğitimde kullanma noktasında, yardımcı olmaları gerekmektedir (Beetham ve Sharpei, 2013). Eğitimde teknolojilerin etkin kullanımı için öncelikle öğretmenlerin aktif olarak teknolojik araçları kullanmaları ve özellikle teknolojinin gelişmesiyle birlikte internetin de öğretmenler tarafından aktif kullanımının sağlanması çok önemlidir (Sürmeli, 2005). Öğretmenler olarak bizlerde teknolojik değişimleri eğitime dâhil etmede sıkıntı yaşamaktayız. Bu durum diğer Avrupa ülkelerinde de benzerdir. Avrupalılar eğitimin sadece %5' ini online ders yapmak için kullanmıştır (Redecker ve diğer.,2010). Bull ve arkadaşlarına göre şimdiki ve gelecek neslin öğretmenleri teknolojiyi, birlikte çalışarak, birbirlerine yardım ederek kullanırlarsa eğitime çok büyük katkıda bulunabilirler (2008).

Özellikle farklı ülkelerdeki insanların sosyal ağlara bağlanmasıyla dünya çok daha küresel ve ortak bir alan haline gelmiştir (Kezar, 2014). Sosyal medya uygulamalarında içeriği tamamen bireyler belirler ve bireyler birbirleri ile bu uygulamalar üzerinden sürekli etkileşim halindedir. Kısacası zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın paylaşım, etkileşimin esas olduğu bir iletişim şeklidir (Erkul, 2009). Sosyal medya siteleri, eğitim-öğretimde öğrenci merkezli, aktif, yaratıcı, işbirlikçi öğrenme modellerinin kullanılmasına imkân sağlamaktadır. Bunların yanı sıra öğretmen ve öğrenciler arasında iletişim sağlamada, öğrencilerin kendi aralarında iletişim kurmasında, öğrencilerin araştırma yapmasında ve paylaşımında bulunmalarında da kullanılabilir (Akgündüz, 2013).

Hem genç hem de yetişkinlerin sosyal medya kullanımı önemli miktarda artmıştır (Lenhart ve diğer., 2010). İnternet kullanıcı sayısı artmakta olduğu için, internet bağımlılığı da yaygınlaşmaktadır. İnternetin pozitif yönlerinin yanında zararlı tarafları da söz konusu olmaktadır (Kim, 2008). Sosyal ağların öğrencilere anlatılması, onların hayatlarını ve günlük davranışlarını etkilediği için önemlidir (Scholz, 2009). Young'a göre internet bağımlıları ebeveynleriyle daha az vakit geçirmiş ve onlarla çatışma yaşamaya meyilli olmuşlardır (2004). Öğrencilerin sayısız siteyi ziyaret ederek ve sosyal ağlarda zaman geçirerek sınav notları daha da kötüleşebilir (Stollak ve diğer., 2011). Kehbuma ve arkadaşları pek çok ülkede gençlerin günde en az bir saatini sosyal

medyada geçirdiğini belirtmiş ve bu nesile "dijital fitratlar" (digitalnatives) demiştir. Bu dijital fitratlı insanların teknolojiyi öğretimlerinin, sosyalleşmelerinin ve iletişimlerinin tam merkezine aldığını ve maalesef öğretim görevlilerinin bu teknolojileri sınıflara getirmekte güçlük çekmekte olduğunu belirtmiştir (2014).

Öğrenciler sosyal ağların zararları konusunda bilinçli olmadıkları gibi güvenli sosyal ağ kullanıcısı olmayı da bilmemektedirler. Livingstone' a göre bazen çocukların naifçe özel bilgilerini geniş bir arkadaş listesine açması ciddi riskler doğurabilir (2008). Lawson' nun yaptığı araştırmaya göre okullarda birçok öğretmen, öğrencileri uygun olmayan kullanıma karşı uyarılmış ve sorumlu birer kullanıcı olmaları gerektiğini söylemişlerdir (2000). Öğrencilerin sosyal ağlarda kurdukları arkadaşlıkları gerçek dünyanın önüne geçirmemeleri, sosyal ağlarda karşılaştıkları zararlı içeriklerin farkına varmaları için öğretmenlere de büyük işler düşmektedir. Öğrencilere sosyal ağlarda buldukları süre boyunca yol gösterilmesi ve öğrencilerin mümkün olduğunca bu süreyi eğitim için kullanmalarını sağlamalıyız. Buus, öğretmenlerin sosyal medya ve Web 2.0 konusunda var olan potansiyeller konusunda bilgilendirilmelerinin çok önemli olduğunu tespit etmiştir (2012). Bu aşamada öğretmenlerin, öğrencilerini çok iyi tanımaları ve okul dışı sosyal ağ sitelerinde geçirilen zamanı kontrol altında tutmaları gerekmektedir. Eğitim kurumlarımızın gerekli bilgi düzeyinde olup öğrencilere sosyal ağların yarar ve zararlarını etkin bir şekilde göstermesi gerekmektedir. Mevcut durum dâhilinde eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerimizin sosyal ağ sitelerine üyelikleri, sosyal ağlar hakkında görüşleri eğitim kurumlarında çalışan personelin sosyal ağları kullanım durumu hakkındaki görüşleri büyük önem taşımaktadır.

Çağın bir gereksinimi olarak görülen sosyal ağların ve burada harcanan zamanın eğitim için değerlendirilmesi eğitim süreçleri bakımından yararlı olacaktır. Sosyal ağların öğrenme aracına çevire bilinmesi için gerekli araştırmalar yapılmalıdır. Öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda yeterliliklerinin istendik düzeyde olmadığı düşünülürse öğrencilerimizin sosyal ağlarda geçirdikleri zaman dâhilinde kazanacakları olumsuz tutum ve davranışlar eğitim kurumlarında yapılan formal eğitiminde amacına ulaşmasını zora sokabilir. Bu yüzden sosyal ağların var olan öğrenme ve iletişim uygulamalarına entegre edilerek informal öğrenmeye ve okul dışı iletişime de katkı sağlayacağını düşünebiliriz. Pachler ve arkadaşları öğrencilerin mobil telefonlarındaki informal eğitim içerikleriyle kendilerini özelleştirdiğini ortaya

çıkarmıştır (2010). Informal eğitim öğrencilere çok fırsatlar sunmaktadır. Sosyal ağlar çoğunlukla informal alanlardır ve sınıf dışında da öğrenciler tarafından informal etkileşimin aracı olarak kullanılmaktadır (Selwyn, 2007).

Özellikle gençler (10-18 yaş grubu) tarafından sosyal ağların kullanımının artmasıyla sosyal ağlar yoğun ilgi görmektedir. Sosyal ağların büyüyen bir fenomen olduğu ve geleneksel sınıflarda öğretileni geliştirdiği bilinmektedir (Elham ve diğ., 2014). Grant (2008) ise sosyal ağların eğitim-öğretim ortamlarında kullanılmasının öğrenciler ve öğretmenler arasında daha etkili bir iletişim sağlayacağına, bu sosyal ağlar sayesinde öğreticilerin öğrencilerini daha iyi tanıyabileceklerine dikkat çekmektedir (Mazman, 2009). Öğrencilerimize sosyal ağları eğitim amaçlı kullanmayı özendirerek bilgi toplumunun oluşmasında oldukça önemlidir. Sosyal medya destekli öğrenme uygulamalarında kullanılan sosyal ağlar, öğrencilerin öğrenmelerini arttırmaktadır (Ajjan ve Harsthone, 2008). Ayrıca sosyal ağların eğitim tabanlı öğrenme uygulamalarına destek olduğu kanıtlanmıştır (Pachler ve diğ., 2010). Öğrencilerin, sosyal ağları öğrenme ortamı olarak farkına varmaları için öğretmenlerinde sosyal ağlarda eğitim amaçlı yer almasını gerektirmektedir. Sanal ortamda öğrenciler ve öğretmenlerin zamanlarının ne kadarını sosyal ağ sitelerinde geçirdikleri araştırılması gerekir. Öğrencilerin, eğitim sektöründe çalışan öğretmenlerden daha uzman oldukları bir alanda okullarımızın sosyal ağları tam anlamıyla eğitime dâhil edememesi, üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Öğrencilerimiz dijital dünyayı çok iyi kullanmakta ve kendilerini çok fazla bu dünyada görmek istemektedir. Öğretmenler normal eğitimlerini devam ettirmekte fakat öğrenciler iki dünyada da yaşamaktadır. Öğrencilerimiz için iki farklı dünya oluşmaya başlamıştır.

Bu sebeplerden hareketle, öğrenci ve öğretmenlerimizin günlük yaşantılarında önemli bir yeri olan sosyal ağların eğitim-öğretim ortamlarına dâhil edilmesi ve eğitsel amaçla kullanımını konu eden çalışmalara ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin eğitsel sosyal ağ kullanım durumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Çalışmanın amacına yönelik araştırma soruları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin sosyal ağların eğitsel kullanımına ilişkin alt faktörler ve toplam puana göre görüşleri nedir?

Sosyal ağların eğitsel kullanımına ilişkin öğretmenlerin,

- a. Cinsiyetine göre anlamlı farklılık var mıdır?
- b. Öğrenim durumuna göre farklılık var mıdır?
- c. Kurumlarına ait oluşturulmuş grup durumlarına göre farklılık var mıdır?
- d. Etkin kullanım değişkenine göre farklılık var mıdır?
- e. Kalite artırıcı değişkenine göre farklılık var mıdır?
- f. Yaşına göre anlamlı farklılık var mıdır?
- g. Çalıştığı kuruma göre farklılık var mıdır?
- h. Öğretmenin branşına göre anlamlı farklılık var mıdır?
- i. Kullanım sıklığına göre farklılık var mıdır?
- j. Sosyal ağlarda geçirdiği süreye göre farklılık var mıdır?

Sosyal ağların eğitsel kullanımı ile ilgili alt faktörlere ilişkin öğretmenler düşüncelerine göre,

- a. İletişim kurulmasına katkı sağlar mı?
- b. Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesine katkı sağlar mı?
- c. Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasına katkı sağlar mı?
- d. Sosyal ağların eğitsel kullanımı oranı nedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Öğrenciler internette birbirinden farklı sitelerde özellikle sosyal ağ sitelerinde zamanlarının çoğunu geçirmekte ve bu zaman dilimini eğitim amaçlı kullanamamaktadır. Bu boşa geçen zamanı okullar yönlendirebilir. Bu duruma göre öğretmenlerde bazı önlemler almalıdır. Öğretmenlerin gelişmeleri takip ederek sosyal ağların öğrencilerin hayatındaki yerini anlamaları ve öğrencilerin sosyal ağ kullanımlarını yönlendirmeleri gerekir.

Eğitim ğretimin, öğrencilerin hazır bulunduğu her zaman diliminde ve her yerde, ğrenci ihtiyaçlarına göre olması gerekir. Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanılması, eğitim dinamiklerinin okul dışına da çıkıp yürütülmesine yardımcı olabilir. Sosyal ağların eğitimde kullanılması öğrenciler açısından önemlidir. Her zaman öğrencilere ulaşmak, eğitimi gündelik hayatta da sürdürebilmek eğitime katkı sağlar. Sosyal ağlar ğrenci-ğrenci, ğretmen-ğrenci arasında iletişim sağlamada, öğrencilerin veya öğretmenlerin kaynak paylaşımlarında bulunmasında ve işbirliği yapmasında kullanılabilir. Öncelikle, ğretmenlerin sosyal ağ sitelerini eğitim amaçlı kullanım durumlarının bilinmesi gerekir. Araştırmanın sosyal ağların eğitimde kullanılması konusundaki eksikliğin doldurulmasına katkıda bulunması, öğretmenlerin sosyal ağları eğitim amaçlı kullanım durumuna ve yapılacak diğer çalışmalara ışık tutması düşünülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Araştırmanın sayıtları şoyledir:

- 1.Kullanılan lme araçları, ölçtükleri özellikler bakımından güvenilir ve geçerlidir.
- 2.Araştırmanın rnekleminde yer alan öğretmenlerin uygulanan sosyal ağ kullanım anketini ve Facebook'un eğitsel kullanım lğini isteyerek cevaplayacakları düşünülmüştür.
- 3.rneklemindeki ğretmenlerin araştırmaya gönüllülük esasına göre katıldıkları düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları şoyledir:

- 1.Araştırmanın evreni İstanbul ilinin Eyüp ilçesindeki eğitim ğretim kurumlarında çalışan öğretmenler oluşturmaktadır.
- 2.Araştırma araştırmacının uyguladığı lme araçları ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Web 2.0: O'Reilly Media tarafından 2004'te kullanılmaya başlayan, etkileşime izin veren, işbirliği ve paylaşımı ön plana çıkaran, kullanıcı merkezli interaktif web ortamıdır(2007).

Sosyal Ağ: İnsanların birbirleri ile etkileşim içine girebildikleri, ortak özelliklerine göre sosyal ilişkiler oluşturdukları sanal ortam.

Facebook: Günümüzde birçok ülkede geniş bir katılımcı kitlesine hitap eden Facebook,2004 yılında Harvard Üniversitesi öğrencilerinin özel bir iletişim ağı olarak tasarlanmıştır. 2005 yılından itibaren ise Facebook herkesin kullanabildiği bir sosyal ağ sitesi haline gelmiştir (Boyd ve Ellison, 2007).

Twitter :2006 yılında kurulan Twitter kısa bir sürede sosyal medyanın en popüler araçlarından biri haline gelmiştir Bir sosyal ağ ve mikroblog sitesi olan Twitter kullanıcılarına tvit (tweet) adı verilen 140 karakterlik metinler yazma imkânı vermektedir (Kwak ve diğ., 2010).

2. İLGİLİ ALANYAZIN

İnsanlar, süregelen bir şekilde çağın durumuna göre iletişim araçlarını kullanmaya gelmiştir. Bu bazen resim, bazen de yazı olarak olmuştur. Bugün ise bu iletişim araçları, teknolojik imkânlarla daha güçlü ve yaygın bir konuma ulaşmıştır. Bilgisayarı olan ev sayısı yükselirken, internet kullanımı da buna bağlı olarak yükselme göstermiştir (Özbay, 2013). Dünyadaki bilgisayarları birbirine bağlayan ve bu şekilde tüm bilgisayarların haberleşmesini sağlayan milletlerarası en büyük bilgisayar ağına “İnternet” denmektedir. Bilgisayarlar ve internet her gün artan bir eğilim göstermektedir. Bunun nedeni kuşkusuz bu araçların hizmetleri ve bu hizmetlerin kolay bir şekilde elde edilebilir olmasıdır (Yenilmez ve diğ., 2011). İnternet kullanımının artış göstermesinin başka bir nedeni de, son yıllarda insanların ucuz ve hızlı internet alabilme konusunda gelişme göstermesidir (Zorbaz, 2013). Çağımızda, sosyal ilişkilerimizi ve yaşamımızı değiştiren en önemli teknolojilerin başında hayatımızın her alanına giren internet gelmektedir (Peker, 2013).

Günlük yaşamda pek çok yerde kullanılan bilgisayarın ve internet teknolojilerinin eğitimsel amaçlar çizgisinde kullanılması yaygın hale gelmektedir. İnternet; iletişim, sosyalleşme, anlık mesajlaşma, müziklere-videolara ulaşabilme, oyun oynama, veri ve belge paylaşımı, bilimsel araştırma yapma gibi nedenlerle, bilgisayar gibi teknolojiler ise internete erişim, yazı yazma, tablo oluşturma gibi uygulamalar için kullanılabilir.

Artık internette, bankacılık işlemlerini yapmak, faturaları ödemek, ders takibi yapmak ya da alışveriş yapmak gibi gündelik işler sıradan bir hale gelmiştir. İnternet teknolojilerinin bahsettiğimiz ölçüde hızlı gelişimi ve insan yaşamında mühim bir yere sahip olması insanların hayatlarında önemli toplumsal dönüşümlere neden olabilmektedir (Zorbaz, 2013). Bu dönüşümlerden olan uzaktan eğitim, insanların eğitim yaşamlarındaki en önemli dönüşümlerden biri olarak önümüze çıkmaktadır. Türkiye’de de hızlı bir şekilde yaygınlaşan uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencinin aynı yerde olmadan, internet üzerinden bazı uygulamalar yoluyla canlı, görüntülü,

sesli ve interaktif olarak derslerin yapıldığı, öğrencinin istediği zaman dersleri tekrar izleyebileceği, kaynaklara ulaşabileceği bir eğitimin verildiği; yenilikçi bir eğitim sistemidir. İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla internetin eğitim amaçlı kullanım durumları araştırılmaya başlanmıştır.

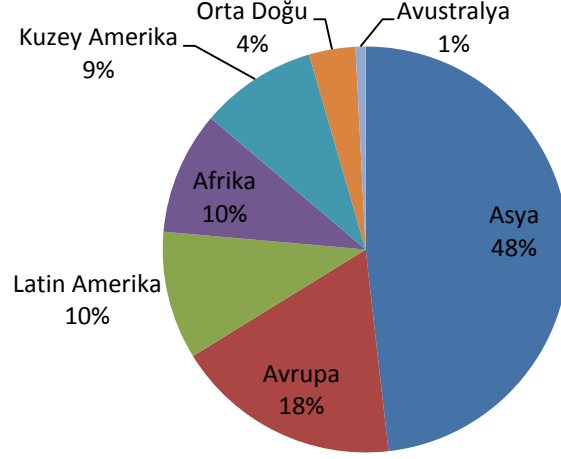
2.1. Dünyada İnternet Kullanımı

2015 yılında internetworldstats.com tarafından yapılan araştırmalara göre 2000-2015 yılları arasında dünyanın her yerinde internet kullanımı ve kullanan sayısı önemli ölçüde artış göstermiştir. En büyük artış %7231 ile Afrika kıtasında gerçekleşmiştir. Afrika'yı %3649 artış ile Ortadoğu takip etmiştir. Latin Amerika %1808 artış göstermiş, Asya %1319 ile bunu takip etmiştir. Avrupa ise %474'lük bir yükselme göstermiştir. Avustralya kıtasındaki artış %256 ve son olarak en düşük artış Kuzey Amerika'da %190 olarak tespit edilmiştir.

Çizelge 2. 1 : Dünya İnternet Kullanımı ve Nüfus İstatistiği (Internetworldstats, 2015)

Dünya Bölgeleri	Nüfus (2015)	Yüzde olarak dünya nüfusu	Kullanıcı Sayısı 30 Kasım 2015	Giriş (% Nüfus)	Yükselme 2000-2015
Afrika	1,158,355,663	16.0 %	330,965,359	28.6 %	7,231.3%
Asya	4,032,466,882	55.5 %	1,622,084,293	40.2 %	1,319.1%
Avrupa	821,555,904	11.3 %	604,147,280	73.5 %	474.9%
Ortadoğu	236,137,235	3.3 %	123,172,132	52.2 %	3,649.8%
Kuzey Amerika	357,178,284	4.9 %	313,867,363	87.9 %	190.4%
Latin Amerika	617,049,712	8.5 %	344,824,199	55.9 %	1,808.4%
Avustralya	37,158,563	0.5 %	27,200,530	73.2 %	256.9%
Dünya Toplam	7,259,902,243	100.0 %	3,366,261,156	46.4 %	832.5%

Çizelge 2. 1' de 30 Kasım 2015 tarihi itibari ile dünya çapındaki toplam internet kullanıcı sayısı 3.366.261.156 olarak bildirilmiştir. Bu da dünya nüfusunun %46,4' nün internete giriş sağladığı anlamına gelmektedir.

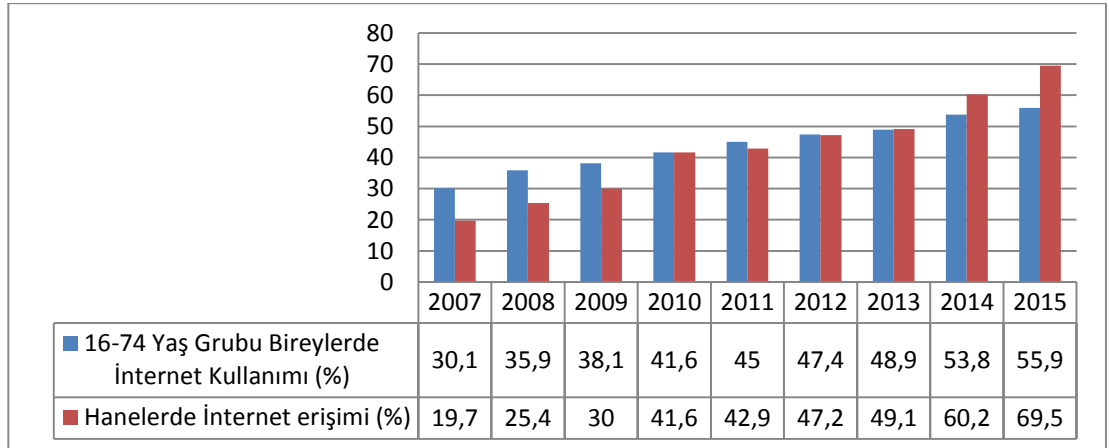

Şekil 2.1 : Dünyadaki Bölgelere Göre İnternet Kullanıcı Oranı- (Internetworldstats,2015)

Şekil 2.1.' e göre internet kullanıcılarının yaklaşık yarısı Asya kıtasında bulunmaktadır. Daha sonra Avrupa ve Amerika kıtası gelmektedir.

2.2. Türkiye'de İnternet Kullanımı

Dünyada internet ve bilgisayar kullanımı arttıkça ülkemizde de bu oran günden güne artmaktadır.

Şekil 2.2 : Yıllara göre bilgisayar ve internet kullanım oranları(TÜİK, 2015)

2015 yılında TÜİK' in yaptığı araştırmaya göre 2007 yılından 2015 yılına kadar olan zaman diliminde Şekil 2 'ye göre internet erişimi olan hane oranı, 16-74 yaş grubu bireylerin bilgisayar ve internet kullanım oranı yıllar geçtikçe artmıştır.

2015 yılında TÜİK' in yaptığı hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması' na göre, 2015 yılı Nisan ayında bilgisayar kullanım oranları 16-74 yaş grubundaki bireylerde sırasıyla %54,8 olarak saptanmıştır. Bu oran erkeklerde %64, kadınlarda %45,6' dır.2015 yılı Nisan ayında internet kullanım oranları 16-74 yaş grubundaki bireylerde sırasıyla %55,9 olarak saptanmıştır. Bu oran erkeklerde%65,8 iken, kadınlarda%46,1 olarak saptanmıştır. Bilgisayar ve internet kullanım oranları ise yıllara göre artış göstermektedir.

Bilgi Toplamı İstatistikleri, 2004-2015 (%)		2004	2005	2006 (1)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı	Bilgisayar Kullanımı	-	87,8	-	88,7	90,6	90,7	92,3	94,0	93,5	92,0	94,4	95,2
	İnternet Erişimi	-	80,4	-	85,4	89,2	88,8	90,9	92,4	92,5	90,8	89,9	92,5
	Web Sitesi Sahipliği	-	48,2	-	63,1	62,4	58,7	52,5	55,4	58,0	53,8	56,6	65,5
Hanelerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı	Erkek	31,1	30,0	-	42,7	47,8	50,5	53,4	56,1	59,0	60,2	62,7	64,0
	Kadın	16,2	15,9	-	23,7	28,5	30,0	33,2	36,9	38,5	39,8	44,3	45,6
	İnternet Kullanımı (Toplam)	18,8	17,6	-	30,1	35,9	38,1	41,6	45,0	47,4	48,9	53,8	55,9
	Erkek	25,7	24,0	-	39,2	45,4	48,6	51,8	54,9	58,1	59,3	63,5	65,8
	Kadın	12,1	11,1	-	20,7	26,6	28,0	31,7	35,3	37,0	38,7	44,1	46,1
	Hanelerde İnternet erişimi	7,0	8,7	-	19,7	25,4	30,0	41,6	42,9	47,2	49,1	60,2	69,5

TÜİK, Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması, Hanelerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması (16-74 yaş arası bireyler) - (1) 2006 yılında araştırma yapılmamıştır.

Şekil 2.3 : TÜİK Bilgi Toplamı İstatistikleri 2004-2015

Yine TÜİK' e göre geniş bant internet erişim imkânına sahip hanelerin oranı %67,8 olmuştur. Buna göre hanelerin %37,4'ü sabit geniş bant bağlantı (ADSL, kablolu internet, fiber vb.) ile internete erişim sağlarken, %58,7'si mobil geniş bant bağlantı ile internete erişim sağlanmıştır.

TÜİK' e göre internet kullanım amaçları dikkate alındığında, 2015 yılının ilk üç ayında internet kullanan bireylerin %80,9'u sosyal medya üzerinde profil oluşturma, mesaj gönderme veya fotoğraf vb. içerik paylaşırken, bunu %70,2 ile online haber, gazete ya

da dergi okuma, %66,3 ile sağlıkla ilgili bilgi arama, %62,1 ile kendi oluşturduğu metin, görüntü, fotoğraf, video, mzık vb. içerikleri herhangi bir web sitesine paylaşmak üzere yükleme, %59,4 ile mal ve hizmetler hakkında bilgi arama gerçekleştirilmiştir.

Türkiye' de internet kullanımı arttıka kullanıcılar interneti gündelik hayatları ile ilişkilendirmiştir. Özellikle gençlerin büyük bir kısmının interneti aktif bir şekilde kullanması ve çok zamanını internette geçirmesi bu zamanın eğitim amaçlı kullanımı noktasında eğitimcileri arayış içine getirmektedir.

2.3.Web'in Gelişimi

Türkiye ve Dünyada bilgisayar kullanımı, internet kullanımı arttıka Web araçları da bunun paralelinde değişime uğramıştır.

Khan (1997) elektronik öğrenmeyi öğrenmenin gerçekleştirildiği ve desteklendiği bir öğrenme ortamı yaratmak için internetin özelliklerinden faydalanan çoklu ortam tabanlı program olarak tanımlamıştır. Elektronik ğrenmenin ana elemanı olan web gittikçe büyük bir gelişim göstermiştir. İlk geliştirilen web teknolojisi Web 1.0 olarak adlandırılmıştır.

Web 1.0 durağan ve kullanıcıların pasif olmasını gerektiren bir yapıda iken daha sonra geliştirilen Web 2.0, etkileşim yapılmasına olanak veren, işbirliği ve paylaşımı gz önüne alan, kullanıcı merkezli interaktif bir internet ortamıdır. Web 2.0 teknolojilerinin hızla gelişmesinin nedeni, Web 2.0'ın kişilerin ve web programlarının birbirleriyle etkileşime ve ortak çalışmalara olanak vermesi, bilgiye ulaşımı kolay hale getirmesi ve bunların paylaşımına izin veriyor olmasıdır.

Web2.0 st bir kavramdır ve içinde birbirinden farklı çok sayıda uygulamayı gerçekleştirmeye olanak sağlayan araçlar bulundurmaktadır. Bu araçlara sosyal araçlar da denmektedir. Anderson (2007), Web2.0 araçlarının bireysel ürün ve kullanıcıların içerik ürettiği, kalabalığın ve birlikteliğini gücünü kullanma, açık kaynak kodluluk, katılım yapısı vb. gibi düşüncelerle oluşturulduğunu ifade etmektedir.Web2.0'ın programlarının temel amacı, kullanıcıların engellerle karşılaşmadan paylaşım yapmayı, internetin işbirliği ve sosyal etkileşim olanaklarından faydalanmasını sağlamaktır. Web2.0 programları sosyal yazılımlar olarak isimlendirilir ve pasif web kullananlardan aktif web okuryazarlığına dönüşümü getirir. Artık internet bilginin

hazır sunulduğu bir yer değil, etkileşimli olarak bilginin üretildiği, paylaşıldığı, zenginleştirildiği bir platform halini almıştır.

Web1.0 ile web2.0'ı ayıran çok sayıda özellik vardır. Web 1.0'ın esas özelliği bilgiyi bilen insanlar tarafından siteye yerleştirilen verilerdir. Bu verilere internet üzerindeki herkese ulaşılabilir durumdadır. Oluşturulan sayfalar statik web sayfalarıdır. Bu sayfalarda genellikle renk vardır ama çok az hareket barındırırlar. Web2.0'da ise içerik kullanıcılar tarafından oluşturulup, yüklenmektedir. Sayfalarda geri bildirim, bağlantı öğeleri ve kullanıcılar tarafından yorum yazılması gibi özellikler bulunmaktadır. Bu sayede kullanıcılar teknik bilgi sahibi olmadan web sayfası düzenleyebilen kişiler haline gelmektedir (Caladine, 2008).

Çizelge 2.2: Web 1.0 ve Web 2.0 Arasındaki Farklar (Çelik, 2012)

Web 1.0	Web 2.0
<ul style="list-style-type: none"> •Okuma •Ne öğrendin? •Bireysel bilgiyi düzeltme •Bilginin transferi •Tüketme •Pasif •Anlama bakma •Kişiler arası •Bire-bir •Rekabetçi •Gizlilik •İçerik tabanlı •Yapılandırmacı •Statik sayfalar •Tek yönlü iletişim •Grupla Kısıtlanır	<ul style="list-style-type: none"> •Yazma •Nasıl öğrendin? •İşbirlikçi bilgiyi paylaşma •Bilginin yapılandırılması •Üretme •Etkin •Anlam oluşturma •Sosyal paylaşımlar •Çoktan-çoğa •İşbirlikçi •Açıklık •Araç tabanlı •Sosyal yapılandırmacı •Dinamik sayfalar •Çok yönlü iletişim •Toplumla Paylaşılır

Bu topluluklar birbirlerini bilgilendirebilmekte, bilgi paylaşmakta, geri bildirim sağlamak ve birlikte bilgi üretebilmektedir. Web 1.0 ve web 2.0 arasındaki farklar Çizelge 2.2' te gösterilmiştir.

2.4.Sosyal Ağlar

Web 1.0 ortamlarından Web 2.0 ortamlarına geçilmesiyle birlikte sosyal ağlar ortaya çıkmış ve sosyal ağların eğitim ortamlarında kullanılması bir seçenek olarak ortaya çıkmıştır.

Sosyal ağ, insanların geçmişte ya da halen ortak bir amaç için ya da ilgi alanlarından dolayı etkileşim kurdukları kişileri içeren, insan grubudur (Staples, 2009). Sosyal ağ siteleri, bireylerin sınırları kurallarla belirlenmiş bir sistem içinde, halka açık ya da yarı açık profil oluşturmasına, bağlantılı oldukları diğer kullanıcıların listesini görüntülemesine, diğer kullanıcıların sistemdeki listelenmiş bağlantılarını görmesine ve bu bağlantıların aralarında geçiş yapmasına izin veren web tabanlı servislerdir (Boyd ve Ellison, 2007).

Buna ek olarak çeşitli yaş gruplarından birçok insanın üye olduğu sosyal ağlarda, kullanıcıların geçirdiği zaman, sosyal ağların ortaya çıkmalarından bugüne kadar geçen süre içinde, büyük bir artış göstermiştir (Gülbahar ve diğ., 2010).

Sosyal ağlarda insanlar belli fikirlerin ya da tutkuların etrafında toplanır ve yeni bağlantılar kurabilir, eski bağlantılarını da yeniden yapılandırabilirler (Richardson, 2009). Bazı popüler sosyal medya platformları aşağıdaki görselde gösterilmiştir.

Şekil 2.4: Popüler Sosyal Medya Platformları– (Milingual, 2015)

Şekil 2.4’de görüldüğü gibi günümüzde hem Web 2.0 hem de sosyal ağ sitesi olarak işlev gören sitelerden bazıları Facebook, Twitter, Youtube, Google+, LinkedIn, Flickr, Slideshare siteleridir.

Sosyal ağ sitelerinde kullanıcılar, profilleriyle beraber kişisel bilgilerini de paylaşabilir, arkadaşlarını ve diğer kişilerin profillerini ziyaret edebilir, çoklu ortam içerikleri yayımlayabilir, paylaşabilir ve bunları etiketleyebilir, başkalarının içeriklerine ulaşabilir, ortak ilgi ya da ihtiyaca bağlı olarak gruplara katılabilir ya da

kendi gruplarını oluşturabilirler (Lockyer ve Patterson, 2008). Özkan ve McKenzie (2008), sosyal ağların genel özelliklerini aşağıdaki gibi özetlemişlerdir:

- Sosyal ağların birçoğu kullanıcıya e-posta, chat, anlık mesajlaşma, video, blogging, dosya paylaşımı, fotoğraf paylaşımı gibi çeşitli hizmet sağlayarak, kullanıcıların etkileşimini kolaylaştırır.
- Sosyal ağlar kullanıcıların bir veri tabanını tutar ve böylece kullanıcılar kolaylıkla arkadaşlarını bulabilir, topluluklar oluşturabilir ve kendileri ile ortak ilgiye sahip bireyler ile paylaşımda bulunabilirler.
- Sosyal ağlar kullanıcıya çevrim içi olarak kendi profilini oluşturma imkânı verir ve kendi sosyal ağlarını ortaya koymalarını sağlar.
- Sosyal ağların büyük bir çoğunluğu ücretsizdir.
- Sosyal ağlar içerik, konu ya da ilgi alanına dayalı ilk nesil çevrim içi topluluklara odaklanmaktan çok birey temelli kişisel çevrim içi topluluklara odaklanır.
- Sosyal ağların birçoğu kullanıcıdan gelen dönüte göre yeni özellikler eklerler ve geliştirirler. Aynı şekilde açık kaynaklı versiyonları ise kullanıcının kendi uygulamalarını geliştirerek siteye entegre etmelerine olanak sağlar.
- Sosyal ağlar kullanıcının kendi erişim ve gizlilik kurallarını kendisinin düzenlemesini sağlar. Kullanıcılar hangi derecede, ne kadar ve ne paylaşmak istediklerine karar verebilirler.

Aşağıdaki görselde sosyal medya türleri sınıflandırılmış halde verilmiştir. (Akgündüz, 2013)

Şekil 2.5 : Sosyal medya türleri ve sınıflandırılmış halleri (Akgündüz, 2013)

Şekil 2.5’da görüldüğü gibi sosyal medya kendi içinde türlere ayrılmaktadır. Örneğin, viki olarak en çok tercih edilen Wikipedi, mikro blog olarak en çok tercih edilen Twitter, fotoğraf paylaşım olarak en çok tercih edilen Flickr, sosyal ağ olarak en çok tercih edilen Facebook, iş ağı olarak en çok tercih edilen LinkedIn, video paylaşım olarak en çok tercih edilen Youtube, işbirliği aracı olarak en çok tercih edilen Google, slayt paylaşımı olarak Slideshare ve blog olarak Mashable sayılabilir.

2.5.Facebook

Bu araştırmada yukarıda sözü edilen sosyal ağ olarak en çok kullanılan Facebook tercih edilmiştir.

Facebook, kullanıcılarının oluşturduğu grup veya ağlarda farklı izin seviyelerine göre özel veya herkese açık yazılarla üyelerin birbiri ile bağlanmasını, gruplara katılmasını ve kaynakların paylaşılmasını sağlayan çevrim içi sosyal ağ yazılımıdır (Gonzales ve Vodicka, 2010). Diğer çevrim içi sosyal ağ sitelerine (MySpace, Friendster vb.) benzer

bir biçimde, üyeler kendilerini çevrim içi bir profilde tanıtır, arkadaş edinir, diğerlerinin profillerine veya sosyal içeriğe bilgi veya yorum yazabilir (Peluchette ve Karl, 2010).

Facebook'un Türkiye'deki günlük aktif kullanıcı sayısı 27 milyonun üzerinde, Türkiye'deki hemen hemen her iki kişiden biri Facebook'a üyedir. Her ay 34 milyondan fazla insan Facebook'u mobil cihazlar üzerinden ziyaret etmektedir. Facebook'u mobil cihazlardan kullanan günlük aktif kullanıcı sayısı ise 24 milyonun üzerindedir (Bigumigu, 2015).

Facebook' ta bulunan özellikler şöyledir (Facebook, 2015) :

Fotoğraflar: 50 milyondan fazla fotoğrafın her gün Facebook' a yüklenmesiyle fotoğrafları paylaşmak için en popüler bir yer Facebook olmuştur. İnsanlar, yüksek çözünürlüklü fotoğraflar sınırsız sayıda yükleyerek albümler oluşturabilir başlık ve konum gibi ayrıntıları de ekleyebilirler.

Arama: Facebook sizinle paylaşılan bilgiler arasında arama yapmanıza, arkadaşlarınızın sizi etiketleyerek paylaştığı herhangi mesajları ya da fotoğrafları bulmanıza olanak sağlar. Eski arkadaşlar veya yeni insanlarla bağlantı kurmanızı kolaylaştırır.

Sayfalar: Sanatçılar, kamu kuruluşları, işletmeler, kar amacı gütmeyen kuruluşların Facebook'ta ulaşılmasını kolaylaştırıp takip etmemize yarar.

Facebook tarafından ücretsiz Temeller: Facebook tarafından ücretsiz temeller uygulaması Temmuz - 2014 itibariyle bazı bölgelerde kullanıcılara sunulmuştur. İnternet erişimi az olan yerlerde ücretsiz temel hizmet vermektedir. İnsanların ücretsiz olarak seçtiği sağlık, istihdam ve yerel bilgi vb. web sitelerine göz atmalarını sağlar. Uygulamanın Afrika, Latin Amerika ve Asya'nın bazı bölgelerinde mevcuttur ve dünya çapında daha fazla ülkeye genişletilecektir.

Facebook Lite: Uygulama Haziran -2015 itibariyle kullanıcılara sunulmuştur. Facebook Lite daha az veri kullanılarak daha hızlı ve güvenilir bir şekilde Facebook kullanmamıza yarar. Tüm ağ koşulları karşısında iyi çalışır.

Facebook hesabı olan öğrenci sayısı günden güne artmaktadır. Facebook' un eğitime dâhil edilmesi ile öğrenciler de Facebook' u eğitim amaçlı kullanmaya başlayacaklardır.

2.6. Facebook' un Eğitsel Kullanımı

Lise öğrencilerinin Facebook'u, %73 eğitim amaçlı kullandığı bilinmektedir (Aaron ve diğ., 2012). Öğrencilerin Facebook ortamını okul temelli kitapları alıp vermek, kulüpler, grup ödevleri, uygulamalar ve dersler için kullanıldığından bahsetmektedir. Öğrenciler diğer öğretmenleri kendilerine arkadaş olarak ekleyebilir, çalışma konularına ait gruplar oluşturarak veri toplayabilir ve tartışma başlatabilirler. Ayrıca araştırmacı Tarih, Edebiyat gibi derslerde, kültürel rehberlerin hazırlanmasında ve programlama uygulamalarında da bu sosyal ağın kullanılabileninden bahsetmiştir (Brown, 2008).

Benzer şekilde öğrenciler için konulara uygun resimlerin, mesajların, derslere ait ödevlerin, olayların ve uygulamaların Facebook sosyal ağında eğitim amaçlı kullanılacağı belirtilmiştir (Munoz ve Towner, 2009). Ayrıca, öğretmenler Facebook ortamında web sitelerine ait adresleri ve videoları gönderebilir, Google belgeleri ile bağlantı oluşturarak öğrencilerin sunularını, ödevlerini ve diğer ürünleri paylaşılabilir.

Bunun yanı sıra Facebook içinde bulundurduğu birçok araç ile eğitim için bizlerin önünü açmaktadır. Bu araçları şu şekilde sıralayabiliriz (Facebook, 2015) :

Grup özelliği: Facebook' un grup açma özelliği ile öğrencilerimizi belli bir amaç altında toplayabiliriz. Oluşturduğumuz grup içerisine gerekli ayarlar yaparak kendi isteğimiz dışında kişi dâhil etmeyiz. Grubumuzda; öğrencilerimizle sürekli iletişim içinde oluruz. Öğretmen bir konuyu derste anlattıktan sonra grubunda konu ile ilgili bir tartışma yaratabilir, ilgili video, resim ve linkleri paylaşabilir, bir arada çalışabilecekleri ortamlar oluşturabilir. Sürekli iletişim içinde olduğumuz, kolay ve hızlı erişime olanak sağladığı için etkileşimli ortamların oluşmasını destekler.

Böyle bir ortam öğrencilere ders dışında çalışmanın da zevkli ve öğrenme ortamından kopmadan yapılmasını sağlar. Bunun yanında öğrenciler eğitim amaçlı grupları da gezebilir, farklı insanlardan ilgileri ve ihtiyaçları doğrultusunda da bilgi edinebilir.

Etkinlik özelliği: Etkinlik uygulamasıyla öğrencilerin arkadaşlarıyla, öğretmenlerin öğrencileriyle belirli buluşmalar oluşturması ve davet edilen kişilerin etkinliklere katılım durumlarını bildirmelerine imkân verilmiştir. Birçok özel gün, doğum günü ve organizasyonlar bu uygulama sayesinde oldukça rahat duyurulabilmektedir.

Öğretmenler öğrencileriyle alakalı etkinlikleri çok rahatlıkla planlayıp organize edebilirler. Örneğin bir dersle alakalı gezi ya da organizasyon düzenlenebilir, gezi

tarikhleri, yapılması gerekenler, etkinlik sayfası oluşturularak öğrencilere gönderilebilir. Etkinlik sonrasında resimler paylaşılır, etkinlik hakkında görüşler ve yorumlar yine etkinlik sayfası üstünde yapılabilir. Bu tür bir uygulama öğrencilerin her şeyden kolayca haberdar olmasını sağlar. Ayrıca Facebook üzerinde oluşturulan birçok farklı eğitim etkinliklerine de ulaşabilirler.

Uygulama Oluşturma: İçerik geliştirmek için bize imkân tanır. Biraz programlama bilgisiyle uygulama oluşturabilir. Uygulama oluşturmak; eğitim ortamını bireyselleştirmek için oldukça önemlidir. Örneğin, Facebook ortamında bir anket geliştirebilir ve anket içeriğiyle ilgili verileri çok rahatlıkla elde edebiliriz. İçerik üreticisi olacağımız için istediğimiz özellikte eğitime yön verebiliriz.

Profil sayfaları: Profil sayfaları eğitimde duyuru tahtası ve paylaşım amaçlı olarak kullanılabilir. Öğretmenler kendi dersleri ilgili duyurularını, derse ait ön bilgi verme, çalışılması istenen bölümleri bildirme, içerikler hakkında link verme, video, resim vb. paylaşımında bulunmak için kullanılabilir. Ders sonrasında geri dönüt sağlama amacı ile tartışma, yanlış anlaşılan yerleri açıklama, ders ile ilgili linkler ve alıştırmalarla pekiştirme vb. birçok amaç için kullanılabilir.

Facebook dosya paylaşım ve mesajlaşma: Öğrencilerin bir çocuğunun dâhil olduğu Facebook öğrencilere gönderilmek istenen konular mesaj ve dosya paylaşımı sayesinde gönderilebilir. Öğrenciyle eşzamanlı iletişim sağlanarak öğrenci ile iletişimimizi zaman ve mekândan bağımsız sağlarız. Öğrencilerimiz ile bağlantımızı koparmamak ve hızlı sürmesini sağlamak için etkili yollardan bir tanesidir.

Felder ve Silverman'ın sekiz öğrenen özelliklerine göre Facebook içinde barındırdığı birçok özelliği ile birden fazla zekâ türüne hitap edebilmektedir.

Çizelge 2.3'de öğrenenlerin bireysel özelliklerinden Felder ve Silverman'ın geliştirdiği öğrenme stillerine göre Facebook araçlarının kullanımında tercih etmeleri beklenen araçlar işaretlenmiştir.

Çizelge 2.3 : Öğrenenlerin öğrenme stillerine göre Facebook araçlarının kullanımında tercih etmeleri beklenen araçlar (Alper ve diğ., 2012)

	Algısal Öğrenenler	Sezgisel Öğrenenler	Görsel Öğrenenler	Sözel Öğrenenler	Aktif Öğrenenler	Yansıtıcı Öğrenenler	Aşamalı Öğrenenler	Bütünsel Öğrenenler
Fotoğraf Ekleme	X		X		X			
Video Ekleme	X	X	X		X			
Duvar Paylaşımı	X	X	X	X	X			
Mesajlaşma	X	X	X	X	X	X	X	X
Not Defteri		X		X				X
Dürtme					X			
Etkinliğe katılım			X		X	X		X
Yorum yapma	X	X		X	X			
Bir gruba katılma		X			X		X	
Bir grupta tartışma		X		X	X			X
Uygulamaları kullanma	X	X	X	X	X	X	X	X
Eklenen linkleri kullanma	X	X	X			X	X	X
Tartışma etkinliklerine katılma		X		X	X			X
Eş zamanlı chat		X	X	X	X			
Dosya paylaşımı	X			X				X
Anket oluşturma								
Anlık ileti yazma	X		X	X	X		X	X
Mobil kullanma	X				X	X		

Felder ve Silverman' ın geliştirdiği öğrenme stillerinden sekiz öğrenen özelliğinin Facebook üzerinde yararlanabileceği araçları baktığımızda bunları şu şekilde sıralayabilmekteyiz (Alper ve diğ., 2012) :

Algısal öğrenenler: Bu tür öğrenenler, mesajlaşma, video ve resim ekleme, bağlantıları takip etme, duvar paylaşımı ve paylaşılan öğelere yorum yaparak gerçek hayattalık hissi uyandırma, gerçek hayat ile ilgili uygulamalar ve etkinliklere katılma, anlık ileti yazma ve yazılan iletileri takip etme gibi özellikleri Facebook üzerinde kullanabilirler. Ayrıca mobil kullanım sayesinde sürekli dış dünya ile iletişim içerisinde olurlar.

Sezgisel Öğrenenler: Bu tür öğrenenler uygulama, etkinlik ve gruptaki tartışmaları ve öğrenme araçlarını ilişkileri keşfetme açısından kullanabilirler. Video, resim, eş zamanlı sohbet ve mesajlaşma özelliğini sürpriz almak ve sürpriz yapmak için kullanırlar. Uygulamalar ve etkinlikler oluşturarak hayal güçlerini kullanabilirler.

Görsel Öğrenenler: Bu tür öğrenenler, Facebook'un görsellik sağlayan video, resim, yazışma özelliklerini kolaylıkla kullanabilirler. Mesajlaşma, anlık ileti, sohbet gibi özellikler ile sözel verileri görsel hale getirebilirler. Ayrıca gruplara, uygulamalara katılarak paylaşılan görsel öğeler sayesinde daha zengin bir öğrenme ortamına sahip olabilirler.

Sözel Öğrenenler: Bu tür öğrenenler için en kullanışlı olan Facebook aracı tartışma araçlarıdır. Bir anlık ileti yazma, grupta yazılan bir iletiye yorum yapma, etkinliklerde tartışma ortamlarına katılma bu tür öğrenenlerin daha kolay öğrenmesini sağlayacaktır.

Aktif Öğrenenler: Bu tür öğrenenler anlık iletiler, tartışma grupları ve etkinlikleri, simülasyon uygulamaları, anlık mesajlaşma ve eş zamanlı sohbet araçları öğrenmelerini destekleyebilir. Günlük hayattan video ve resimlerle öğrenme etkinlikleri yapılabilir. Mobil kullanım sayesinde de sürekli gerçek hayatla bağlantı sağlayarak aktif olarak öğrenme ortamına katılabilir.

Yansıtıcı Öğrenenler: Bu tür öğrenenler için mesajlaşma ve anlık ileti özelliği ile sadece bir kişiyle paylaşımda bulunabilirler. Ayrıca tek başlarına yapabilecekleri uygulamalara katılabilir. Grupları takip ederek insanlarla fazla iletişime geçmeden gerekli bilgiye sahip olabilirler.

Aşamalı Öğrenenler: Bu tür öğrenenler uygulamaları ve grupları takip edebilirler.

Eklenen linkler ile bilgiye ulaşmaya çalışabilir, mesajlaşma ve anlık iletileri takip edebilirler.

Bütünsel Öğrenenler: Bu tür öğrenenler gruplara katılarak ve arkadaş ekleyerek daha farklı disiplinlerle çalışabilirler. Öğretici videolar ve resimler izleyerek ilişkileri çözmeye, etkinliklerde tartışılan konular arasındaki bağlantıları anlamaya ve bu bağlantılar arasında sentez kurmaya çalışabilirler.

Facebook barındırdığı birçok fonksiyon ve yapısı gereği eğitsel bağlamda da kullanmak için uygun bir araç olarak görülmektedir. Diğer yandan bu özelliklerin eğitimde hangi amaçlarla hangi işlerde kullanılabileceği söz konusu olmaktadır. Yapılan çalışmalarda genel olarak Facebook ve diğer sosyal ağların bireylerin günlük yaşamında önemli bir rol oynaması ile informal öğrenmeleri ön plana çıkardığı ve içerisinde barındırdığı sosyal yapı gereği grup ve topluluklarla işbirlikçi öğrenme sağladığı, ayrıca eleştirel düşünmeyi, iletişim becerilerini, yazma becerilerini arttırdığı, kişiselleştirilmiş bir öğrenme alanında aktif katılım sağladığı ifade edilmektedir (Ajjan ve Harsthone, 2008; Lockyer ve Patterson, 2008). Buna ek olarak, Lee ve McLoughlin (2008) Facebook gibi sosyal ağların pedagojik araçlar olarak da düşünülebileceğini ve bireylerin çalışmalarında sosyal destek ve bağlana bilirlilik, işbirlikçi bilgi keşfi ve paylaşımı, içerik oluşturma, bilgi ve enformasyon kümelemesi gibi amaçlarla kullanabileceklerini ifade etmiştir.

Bu araştırmada Mazman (2009) geliştirdiği “Facebook eğitsel kullanım ölçeği” alt faktörleri olan iletişim, işbirliği ve kaynak/materyal paylaşımı amaçlı olarak üç boyutta incelenmiştir.

İletişim

Facebook’ un eğitsel kullanımında öğrencilerin sınıf arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle, okul ya da sınıf içi iletişimleri, eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin çeşitli duyuruların yapılması ve takip edilmesi gibi işlevler için kullanılabileceği farz edilerek, eğitsel olarak iletişim için kullanılabileceği varsayılmıştır.

İşbirliği

Sosyal ağların çevrim içi internet kullanıcı toplulukları özelliği göstermekle birlikte, temelinde ortak ilgiler çevresinde toplanmış bireylerin yer aldığı ve bu bireylerin hobi, siyaset, din, kültür gibi çeşitli ortak ilgi alanlarında fikir, düşünce ve kaynak paylaşımında bulunarak ve birbirlerini arkadaş olarak ekleyip profil paylaşımında

bulunarak sosyalleşme fırsatı bulduğu ifade edilmektedir (Bolton, 2013). Facebook'un eğitim ile ilgili akademik gruplara katılma, ödev, proje ve fikir paylaşımında bulunarak grup çalışmalarını yürütülebileceği farz edilerek, eğitsel olarak işbirliği için kullanılabilmesi varsayılmıştır.

Kaynak/ Materyal Paylaşımı

Facebook özellikleri itibariyle kullanıcılarına görsel / işitsel kaynak veya materyal paylaşmasına imkân vermektedir. Kullanıcılar eğitim amaçlı paylaşımlarda bulunup diğer paylaşımlara da rahatlıkla erişebileceği farz edilerek, Facebook'un eğitsel olarak kaynak/materyal paylaşımı için kullanılabilmesi varsayılmıştır.

2.6. Sosyal Ağların Eğitsel Bağlamda Kullanımlarına İlişkin Araştırmalar

Mazman (2009) Facebook'un eğitsel kullanımının açıklanmasına ilişkin bir yapısal eşitlik modeli test edilmiştir. Modelde Facebook'un eğitsel kullanımını (iletişim, işbirliği, kaynak/materyal) Facebook'un benimsenmesi (yarar, kullanım kolaylığı, sosyal etki, kolaylaştırıcı faktörler ve topluluk kimliği) ve Facebook kullanım amacı (sosyal ilişkiler, çalışmalara ilişkin ve günlük kullanım) birlikte açıklamıştır. Çalışmada veriler bir anketle web ortamında Facebook üyelerinden toplanmıştır. Facebook ile ilgili yapılan çalışmalar, kuramsal temel ve konuya ilişkin literatür temel alınarak modelde "Facebook'un benimsenmesi", "Facebook kullanım amacı" ve "Facebook'un eğitsel kullanımı" olmak üzere 3 gizil değişken ve bu gizil değişkenlerin açıkladığı "yarar", "kullanım kolaylığı", "sosyal etki", "kolaylaştırıcı faktörler", "topluluk kimliği", "sosyal ilişkiler", "çalışmalara ilişkin", "günlük etkinlik", "iletişim", "işbirliği" ve "kaynak/materyal paylaşımı" olmak üzere toplam 11 gösterge değişken yer almıştır. Facebook'un benimsenmesi ve Facebook'un kullanım amacı Facebook'un eğitsel kullanımını, birlikte %50 oranında her iki yapının tek başına açıkladığından daha iyi bir oranda açıklamıştır. Diğer yandan modelde Facebook'un benimsenmesi Facebook kullanım amacı varyansının %86'sını açıklamıştır.

Haverback Towson üniversitesinde, "324 Okuma Yöntemleri Grubunun Bayanları" isimli Facebook grubu oluşturmuştur. Oluşturduğu grubunu öğretmen adayları ile okuma dersi yapmak için kullanmıştır. Öğrencileri okumayı teşvik etmek amacıyla, ödevlerin tartışıldığı, soruların sorulduğu, görüşlerin eleştirildiği, bilgilerin gönderildiği ve görüşlerin desteklendiği bir platform olarak işlev görmüştür. Ayrıca, araştırmacı, öğrencilerin okumasını desteklemek için kitap kulüplerinin kurulmasını,

kitap tartışmalarının yapılmasını ve okumaların paylaşılması için sosyal ağların kullanımını önermiştir (Haverback, 2009).

Kayri ve Çakır'ın Facebook' un eğitsel kullanımını incelediği araştırmalarında, bilgisayar ağları ve iletişim dersi örneklem olarak alınmıştır. Öğrencilerin Facebook'a olan tavırları yarı deneysel düzenlemeyle ölçülmüştür. Facebook platformundaki öğrenciler yaklaşık üç ay izlenmiş ve interaktif olarak eğitimlerine sanal ortamda devam etmişlerdir. Üç aylık eğitim periyodunun ardından gözlem raporları alınmış ve üç farklı ölçekle öğrencilerin Facebook'a olan tavırları ölçülmüştür. Sonuç olarak, öğrencilerin Facebook'un eğitsel kullanımına yönelik tavırları heterojen olarak saptandı. Grubun ortalama değerleri incelendiğinde ise, Facebook'un eğitsel kullanımına yönelik tavrın orta seviyenin üstünde olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmaya göre sanal ortamlarda hayat boyu eğitimin sağlanabileceği söylenebilir(2010).

Tınmaz (2011) yaptığı çalışmada yaygın ve sık kullanılan Facebook sosyal ağ web sitesinin kullanım ve doyum değerlendirmesini, öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanılmasına yönelik avantajlarını ve sorunları tespit etmeyi amaçlamıştır. Veriler nicel ve nitel olarak elde edilmiştir. Çalışma sonuçları Facebook' un öğretim etkinlikleri için kullanılabilirliğini göstermiştir. Katılımcıların, Facebook üzerinden bir öğrenme gerçekleştirmek için endişeli oldukları görülmüştür. Çoğu Facebook' un eğitime destek materyali olarak kullanılmasının daha uygun olduğunu belirtmişler ve daha iyi eğitim entegrasyonu için bireysel farklılıkların ve alternatif öğretim yöntemlerinin çalışılması gerektiği görülmüştür.

Keleş ve Demirel (2011) yaptığı çalışmada Karadeniz Teknik Üniversitesi BÖTE Bölümü 2. sınıftaki 44 lisans öğrencisinin birbirleriyle, öğretim elemanı ve dersin içeriğiyle etkileşimleri bakımından incelemiştir. 2010-2011 yılı güz döneminde, Fizik-I dersinde öğrencilerin altı hafta boyunca bu grupta ders ödevlerini paylaşarak, birbirlerinin ödevlerine yorumlar ve ödev paylaşımları için “Bilgisayar Destekli Fizik” Facebook grubu kurulmuştur. Ayrıca öğretim elemanı da grup içinde öğrenci ödevleri hakkında yorumlar yapmıştır. Veri toplama aracı olarak açık uçlu anketle öğrenci görüşleri alınmış ve bu görüşlerin nitel analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçları Facebook ile desteklenen dersin; paylaşımı ve yardımlaşmayı artırma, öğretim elemanına ulaşma, içeriği görselleştirme gibi yönlerden birçok öğrenciye kolaylık

sağladığını, ancak bu konularda olumsuz düşünen öğrencilerin de bulunduğunu göstermiştir.

Ekici ve Kıyıcı Uşak Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü 2. Sınıf öğrencilerinden oluşan 102 katılımcı Facebook üzerinde çalışan bir uygulama geliştirmiştir. Bu uygulamayla sosyal ağların öğrenme üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışma, ön test - son test kontrol gruplu desende modellenmiştir. Deney grubu Öğretim dersi geliştirilen Facebook uygulamasını kullanırken, kontrol grubu ise geleneksel yöntemle ders işlemiştir. Ölçümler başarı testi aracılığıyla yapılmıştır. 4 haftalık uygulama sonucunda sosyal ağ tabanlı uygulamayı kullanan deney grubu öğrencilerinin akademik olarak geleneksel yöntemli öğrenim gören kontrol grubu öğrencilerine göre başarılı oldukları gözlenmiştir (2012).

Çelik (2012)' in yaptığı araştırmada, Facebook üyeliği olan 1066 öğretmen adayının Facebook kullanım amaçları, Facebook eğitsel kullanım algıları, Facebook kullanım yoğunluğu, Facebook' un akademik sürece etkisi, Facebook eğitsel kullanım amaçları ve sosyal ağları kullanımına yönelik görüşleri incelenmiştir. Facebook arkadaş sayısı, Facebook kullanım sıklığı, Facebook kullanım süresi ve Facebook genel kullanım amacı ile Facebook yoğun kullanımı arasındaki yordayıcı ilişkiler yapısal eşitlik modellemesi ortaya konulmuştur. Araştırmaya göre, Facebook kullanım sıklığı, Facebook kullanım süresi, Facebook arkadaş sayısı ve Facebook genel kullanım amaçları hakkında bilgi sahibi olduğunda bireylerin yoğun Facebook kullanımı büyük ölçüde anlaşılabilir. Geliştirilen eğitsel Facebook kullanım modelinde, genel not ortalaması ile Facebook kullanım sıklığı arasında pozitif anlamlı bir ilişkinin olduğu, genel not ortalaması ile Facebook' da geçirilen süre ve Facebook' daki arkadaş sayısı arasında anlamlı olmasa da negatif bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Facebook arkadaş sayısının Facebook genel kullanım amacı ile pozitif yönlü bir ilişkisinin olduğunu göstermektedir. Bu ilişki Facebook' daki arkadaş sayısının artması ile Facebook genel kullanımının (günlük, sosyal, çalışmalara ilişkin kullanım) arttığını göstermektedir. Ayrıca, Facebook arkadaş sayısının Facebook eğitsel kullanımına dolaylı etkisi vardır. Öğretmen adaylarına göre, sosyal ağları eğitsel kullanımları onlara iletişim, alanla ilgili bilgi paylaşımı, alanla ilgili yenilik takibi ve öğrencileri tanıma konularında fayda sağlamaktadır.

Hurt' ın araştırmasında (2012), öğrencilerin biri Facebook, diğeri de üniversitenin kendi çevrimiçi iletişim platformuna olan algıları ve öğrenme düzeyleri ölçülmüştür.

Araştırma büyük bir devlet üniversitesinde iki adet giriş seviyesi dersinde ön-test ve son-test dizaynıyla 107 kişi üzerinde yapılmıştır. Ders öncesi taramaları çok az öğrencinin çevrimiçi tartışmalardan hoşlandığını gösterse de, ders sonrası analizler özellikle Facebook'un kullanışlılık bakımından tercih edilebilir hale geldiğini göstermektedir. Facebook görüşmelerinde yer alan öğrenciler sitenin tanınmış olmasından, estetik görünüşünden keyif aldıklarını belirtmişlerdir. Facebook kullanıcıları ayrıca sınıf arkadaşlarıyla daha yakın olduklarını ve derste daha fazla değer gördüklerini ve daha çok öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bu araştırma, eğer uygun bir şekilde kullanılabilirse, Facebook'un üniversite öğrencilerinin derslere katılımını artırabileceğini ve entelektüel kapasitelerini harekete geçirebileceğini göstermiştir.

Junco (2012) gerçekleştirdiği çalışmada 2368 adet üniversite öğrencisinin katıldığı inceleme ile Facebook'un kullanım sıklık oranı, Facebook aktivitelerine katılım ve öğrenciyi güdülendirme arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Öğrencilerin güdülenme oranı, Ulusal Öğrenci Güdülenme Ölçeği, sınıfı hazırlıklı hale getirme, zaman geçirme ve eğitim programlarına yardımcı aktivitelerle zaman verme olmak üzere üç bakımdan ölçülmüştür. Sonuç olarak, Facebook'un kullanılma oranının güdülenme skalası skorlarının öngörülmesinde önemli seviyede negatif etki gösterdiğini ve eğitim uygulamalarına yardımcı olan etkinliklere verilen zamanlarda da pozitif etki ettiğini göstermektedir.

Sabimbona Serges (2013) yaptığı çalışmada, Burundi ve Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sosyal ağları öğrenme ortamında kullanıp kullanmadığı çalışmıştır. Verileri yüzde frekans ve çapraz tablolar tekniği ile analiz edilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, birbirine çok uzun mesafede olmalarına rağmen, iki farklı ülkede, iki farklı üniversitede, öğrenciler tarafından sosyal ağların öğrenme ortamında kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu konuda Türkiye'deki öğrencilerin Burundi'deki öğrencilerden sosyal ağlarda daha aktif olduğu görülmüştür. Türkiye'deki öğrencilerin sosyal ağları kullanım sıklığı, Burundi'deki öğrenciler için teşvik edici bir örnek olarak kullanılabilir.

Özgür (2013) yaptığı çalışmada 2012-2013 öğretim yılında Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 345 öğretmen adayının Facebook' un eğitsel bağlamda kullanımına ilişkin görüşlerinin ve Facebook' un benimsenmesi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesini yapmıştır. Öğretmen adaylarının Facebook sosyal ağ

sitesinin eğitsel bağlamda kullanımına ilişkin görüşlerinin orta düzeyin üzerinde olduğunu ve Facebook sosyal ağ sitesinin eğitsel bağlamda kullanımı ile bu sosyal ağ sitesinin benimsenmesi arasında orta düzeyde bir ilişki olduğunu göstermiştir. Öğretmen adaylarının Facebook sosyal ağ sitesinin eğitsel bağlamda kullanımına ilişkin görüşleri ile cinsiyet, sosyal ağ sitesi kullanım sıklığı ve öğrenim görülen bölüm arasında anlamlı fark olduğu elde edilmiştir.

Kırksekiz (2013) yaptığı araştırmada Sakarya Üniversitesi 228 öğretim elemanlarının Facebook benimsemesi, Facebook kullanım amaçları ve Facebook' un eğitsel kullanımlarına (iletişim, işbirliği, kaynak ve materyal paylaşım) ilişkin cinsiyet, unvan, yaş, kullanım sıklığı ve kullanım süresi değişkenlerine göre öğretim elemanlarının görüşleri incelenmiştir. Bulgular sonrasında 26 – 35 yaş aralığında bulunan, öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi unvanlarına sahip çoğunlukla erkek öğretim elemanlarının Facebook'u daha fazla kullandıkları tespit edilmiştir.

Sanchez (2014) Facebook'un tüm popülerliğine rağmen neden eğitsel alanda yeterince kullanılmadığı sorusunu sormuştur. Bunun için İspanya'daki Huelva Üniversitesinde 214 lisans öğrencisini içeren bir araştırma yapmaya karar vermiştir. Öğrencilerin sosyal medya araçlarına motivasyonunu sağlayan faktörleri tespit etmek için de Mazman ve Usluel (2010) 'in dizayn ettiği yapısal eşitlik modelini kullanmıştır. Bulunan sonuçlara göre Sosyal Etki, Facebook'un benimsenmesinde en önemli faktör olmuştur. Öğrenciler ilgi alanlarının ortak olduğu kişilerle iletişim kurma ve sürdürme amacıyla sosyal medyayı kullanma eğilimi göstermiştir. Facebook'un kullanım amacına ilişkin ise sosyal amaçlar en önemli faktör olarak algılanmıştır.

3. YÖNTEM

3.1.Yöntem

Bu bölümde araştırmanın örnekleme, araştırma deseni, kullanılan ölçme aracı ve verilerin çözümlenmesinde kullanılacak işlemler sunulmaktadır.

Nicel araştırmalar değişkenler arasındaki ilişkileri kanıtlamaya çalışır ve bu tür ilişkilerin nedenlerini arar ve açıklar (Büyüköztürk ve diğ., 2010). Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Ayrıca araştırma grubunun verdiği cevaplar, onların demografik özelliklerine göre değişip değişmediği de incelenmiştir. Bu yönüyle araştırma ilişkisel tarama modeli olarak da adlandırılabilir (Büyüköztürk ve diğ., 2010).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunun İstanbul Eyüp ilçesinde bulunan; rastgele olarak seçilen okulların öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmaya 257 öğretmen katılmış katılan öğretmenlerde 213 tanesinin sosyal ağ kullanıcısı olduğu anlaşılmıştır. Bu öğretmenlerin 105'i erkek, 108'i kadındır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Verilerin toplanmasında nicel veri toplama araçları kullanılmıştır.

3.3.1. Sosyal ağ kullanım anketi

Öğretmenlerin demografik özelliklerini tanımlayabilmek için, cinsiyet, yaş, çalışmakta oldukları kurum, branş, öğrenim durumu, internet kullanım durumu ile ilgili demografik sorular sorulmuştur. Öğretmenlerin sosyal ağ sitelerini kullanım

durumlarını belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan sosyal ağların kullanım durumları ile ilgili sorular; oluşturulmuş grup, etkin kullanım, kalite arttırma, kullanılan sosyal ağ siteleri, giriş sıklığı ve geçirilen zamana ait sorular yer almaktadır (Ek-1).

3.3.2. Facebook eğitsel kullanım leği

Araştırmada Mazman (2009) tarafından geliştirilen ‘‘Facebook eğitsel kullanım leği’’ kullanılmıştır. Ölçekte araştırmaya katılan ğretmenlerin Facebook’ u eğitsel anlamda kullanım durumlarını belirleyecek sorular yer almaktadır. Ölçek on bir maddeden ve üç alt faktörden oluşmuştur. Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları ve faktör maddeleri ile birlikte bu faktörler: İletişim (cronbach alfa =0,902) (Faktör maddeleri 1,2,3,4,5,6) , işbirliği (cronbach alfa =0,848) (Faktör maddeleri 7,8,9) ve kaynak materyal paylaşımı (cronbach alfa =0,853) (Faktör maddeleri 11,12) Őeklinindedir. Bu faktörler altında yer alan maddelerin düzeltilmiş madde toplam korelasyonları "0,583" ile "0,81" arasında değişmektedir. 10’lu likert tipi ölçek kullanılmıştır. Seçeneklerde 1-Hiç katılmıyorum 10-Tamamen katılıyorum anlamına gelmektedir. Ölçeğin geçerliliğinin belirlenmesinde uzman görüşü yöntemi, güvenirliğinin belirlenmesinde ise madde toplam korelasyonları ve Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı yöntemi kullanılmıştır. Güvenirlik analizi sonuçlarına göre ölçekteki 11 maddenin Cronbach Alfa ile hesaplanan güvenirlik katsayısı ".938" olarak hesaplanmıştır (Ek-2).

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin istatistiksel analizi için SSPS21 (Statistical Package for Social Sciences) paket programına aktarılmış ve veriler analiz edilmiştir. Verilerin analizi aşamasında;

Verilerin analizinde parametrik veya parametrik olmayan analiz tekniklerinden hangisinin kullanılacağına karar verebilmek için Kolmogorov Smirnov-Z testi uygulanmıştır. Rastgele seçilen bir örneklem verisinin tekdüze, normal veya poisson gibi belirli bir dağılıma ne kadar uyup uymadığını test etmek için Kolmogorov Smirnov uyum iyiliği testi kullanılır (Akgl, 2005). Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda, belirlenen grupların normal bir dağılım gösterip göstermediği açıklanmıştır.

Facebook eğitsel kullanım ölçeğinin tüm soruları ve ölçek alt faktörlerinden kaynak materyal paylaşımı normal dağılım göstermemektedir. Facebook eğitsel kullanım ölçek alt faktörlerinden iletişim, işbirliği ve ölçek toplam puanları normal dağılım göstermektedir.

Öğretmenlerin demografik özelliklerini incelemek için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır. Öğretmenlerin Facebook eğitsel kullanım ölçeği maddelerine, alt faktörlerine ve ölçek toplam puanları verdikleri cevapları incelemek için frekans ve yüzde değerleri alınmıştır. Facebook eğitsel kullanım ölçeği alt faktörlerinden iletişim, işbirliği ve ölçek toplam puanları bazında öğretmenlerin Facebook' un Eğitsel Kullanımı düzeylerine ilişkin cinsiyet, öğrenim durumu, internet kullanım durumu, oluşturulmuş grup, etkin kullanım, kalite artırma değişkeni açısından iki ortalama farkın önemlilik testi (Independent Samples T-test) kullanılmıştır. Facebook eğitsel kullanım ölçeği alt faktörlerinden iletişim, işbirliği ve ölçek toplam puanları bazında öğretmenlerin Facebook' un eğitsel kullanımı düzeylerine ilişkin yaş, çalışılan kurum, branş, kullanım sıklığı ve kullanım süresi değişkenleri açısından tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) kullanılmıştır. ANOVA sonucunda çıkan anlamlı farklar LSD Post Hoc testi veya Tukey HSD Post Hoc testi ile incelenmiştir. Kolmogorov-Smirnov Test sonucuna göre normal dağılım göstermeyen Facebook eğitsel kullanım ölçek alt faktörlerinden kaynak materyal için Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testlerinden yararlanılmıştır.

4. BULGULAR

Çalışmamın bu bölümünde, uygulanan anket ve ölçek sonucunda elde edilen veriler istatistiksel olarak çözümlenmiş ve elde edilen bulgular sunulmuştur. Sonuçların değerlendirilmesinde 0.05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Birinci bölümde sosyal ağ kullanım anketi sonuçları, ikinci bölümde Kolmogorov Smirnov- Z Testi sonuçları, üçüncü bölümde Facebook eğitsel kullanım ölçeği ilişkin bulgulara yer verilmektedir.

4.1.Sosyal Ağ Kullanım Anketi Sonuçları

Çizelge 4.1: Katılımcıların Cinsiyetine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Frekans (f)	Yüzde (%)
Erkek	105	49,3
Kadın	108	50,7
Toplam	213	100

Çizelge 4.1. incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %50,7'nin kadın, %49,3'nün erkek olduğu, örnekleme erkek ve kız katılımcıların dengeli bir şekilde yer aldığı görülmektedir.

Çizelge 4.2: Katılımcıların Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	Frekans (f)	Yüzde (%)
21-30	78	36,6
31-40	95	44,6
41-50	34	16,0
51 ve Üzeri	6	2,8
Toplam	213	100

Çizelge 4.2 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %36,6'nın 21-30 yaş aralığında, %44,6'nın 31-40 yaş aralığında, %16'nın 41-50 yaş aralığında, %2,8'nin 51 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.3: Katılımcıların Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları

Öğrenim Durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Lisans	171	80,3
Lisansüstü	42	19,7
Toplam	213	100

Çizelge 4.3 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %80,3 Lisans eğitimi, %19,7'nin lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) eğitimi aldığı görülmektedir.

Çizelge 4.4: Katılımcıların Çalışmakta Olduğu Kurum Türlerine Göre Dağılımları

Kurum Türü	Frekans (f)	Yüzde (%)
İlkokul	32	15,0
Ortaokul	39	18,3
Genel Lise	50	23,5
Meslek Lisesi	92	43,2
Toplam	213	100

Çizelge 4.4 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %15,0'nin ilkokulda görev yaptığı, %18,3'nün ortaokulda görev yaptığı, %23,5'nin genel lise' de görev yaptığı, %43,2'nin da meslek lisesinde görev yaptığı görülmektedir.

Çizelge 4.5: Katılımcıların Branşlarına Göre Dağılımları

Branşınız	Frekans (f)	Yüzde (%)
Matematik Grubu	23	10,8
Türkçe Grubu	34	16,0
Fen Grubu	18	8,5
Tarih Grubu	26	12,2
İngilizce	21	9,9
Bilgisayar	8	3,8
Sınıf Öğretmenliği	31	14,6
Din Kültürü	10	4,7
Meslek Dersleri	21	9,9
Diğer	21	9,9
Toplam	213	100

Çizelge 4.5 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %10,8'nin branşının matematik grubu , %16,0'nın türkçe grubu branşında, %8,5'nin fen grubu branşında, %12,2'nin tarih grubu branşında, %9,9'nun ingilizce branşında, %3,8'nin bilgisayar branşında, %14,6'nın sınıf öğretmenliği branşında,%4,7'nin din kültürü branşında, %9,9'nun meslek dersleri branşında, %9,9'nun diğer branşlarda görev yaptığı görünmektedir.

Çizelge 4.6: Katılımcıların İnternet Kullanım Durumlarına Göre Dağılımları

İnternet Kullanma Durumu	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	211	99,1
Hayır	2	,9
Toplam	213	100

Çizelge 4.6 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %99,1' inin internet kullandığı, %0,9' unun internet kullanmadığı görülmektedir. Genel olarak bu araştırmaya katılan katılımcıların çoğunluğunun internet kullandığı görülmüştür.

Çizelge 4.7: Katılımcıların Kurumlarında Sosyal Ağlarda Oluşturdukları Grup Durumlarına Göre Dağılımları

Kurumlarına ait grup durumları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	62	29,1
Hayır	151	70,9
Toplam	213	100

Çizelge 4.7 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %29,1'nin kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olduğunu, %70,9'nun kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olmadığı görülmektedir. Genel olarak bu araştırmaya katılan öğretmenlerin kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olmadıkları söylenebilir.

Çizelge 4.8: Katılımcıların Sosyal Ağların Etkin Kullanımına Yönelik Görüşlerine Göre Dağılımları

Etkin Kullanımına Ait Görüşler	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	113	53,1
Hayır	98	46,0
Fikrim Yok	2	0,9
Toplam	213	100

Çizelge 4.8 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %53,1'nin sosyal ağların kurumlarında etkin kullanılacağını düşünürken, %46,0'nın sosyal ağların kurumlarında etkin kullanılmayacağını düşünmektedir. Katılımcılardan 2 tanesi de anketin bu bölümünde fikir beyan etmemiştir. Katılımcıların sosyal ağların etkin kullanımına yönelik görüşlerinin dengeli olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.9: Katılımcıların Sosyal Ağların kullanılmasının eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya yönelik Görüşlerine Göre Dağılımları

Kalite Artmasına Yönelik Görüşleri	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	162	76,1
Hayır	49	23,0
Fikrim Yok	2	0,9
Toplam	213	100

Çizelge 4.9 incelendiğinde, katılımcıların yaklaşık %76,1'nin sosyal ağların eğitimde kullanılmasının eğitim-öğretimde kaliteyi arttıracaklarını düşünürken, %23,0'nın sosyal ağların eğitimde kullanılmasının eğitim-öğretimde kaliteyi arttırmayacağını düşünmektedir. Katılımcılardan iki tanesi de anketin bu bölümünde fikir beyan etmemiştir. Genel olarak bu araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitimde sosyal ağların kullanılmasının eğitim-öğretimin kalitesini arttıracaklarını düşündükleri söylenebilir.

Çizelge 4.10: Katılımcıların Sosyal Ağlara Üye Olma Durumlarına Göre Dağılımları

Üyelik	Frekans (f)	Yüzde (%)
Evet	213	82,9
Hayır	44	17,1
Toplam	257	100

Çizelge 4.10 incelendiğinde, katılımcıların %82,9'nun sosyal ağlara üyeliklerinin olduğu, %17,1'nin sosyal ağlara üye olmadıkları görülmektedir. Genel olarak bu araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağlara üye oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.11: Katılımcıların Sosyal Ağlara Bağlandıkları Cihazlar

Cihaz	Frekans (f)	Yüzde (%)
Masaüstü Bilgisayar	76	35,7
Dizüstü Bilgisayar	149	70,0
Mobil Cihazlar	146	68,5

Çizelge 4.11'e göre, araştırma katılımcıları tarafından sosyal ağlara en çok bağlanılan cihaz %70,0 oranıyla dizüstü bilgisayar, netbook' un olduğu görülmektedir. araştırma

katılımcıları tarafından dizüstü bilgisayar, netbook' dan sonra %68,5 oranı ile mobil cihazların kullanıldığı ondan sonrada %35,7 kullanma oranıyla masaüstü bilgisayarların tercih edildiği görünmektedir. Genel olarak bu araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağlara çoğunlukla taşınabilir cihazlarla bağlandıkları söylenebilir.

Çizelge 4.12: Katılımcıların Kullandıkları Sosyal Ağ Siteleri

Sosyal Ağ Sitesinin Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Facebook	193	90,6
Twitter	134	62,9
Linkedin	16	7,5
Google+	102	47,9
Diğer(Netlog,..)	37	17,4

Çizelge 4.12' ye göre, araştırma katılımcıları tarafından en çok kullanılan sosyal ağ sitesi %90,6 oranıyla Facebook' un ilk sırada yer aldığı görünmektedir. Araştırma katılımcıları tarafından Facebook' dan sonra ise %62,9 oranı ile Twitter ve %47,9 kullanma oranıyla Google+'ın kullanıldığı görünmektedir.

Çizelge 4.13: Katılımcıların En çok zaman geçirdikleri Sosyal Ağ Siteleri

Sosyal Ağ Sitesinin Adı	Frekans (f)	Yüzde (%)
Facebook	158	74,2
Twitter	74	34,7
Linkedin	4	1,9
Google+	49	23
Diğer(Netlog,..)	11	5,2

Çizelge 4.13' e göre, araştırma katılımcıları tarafından en çok tercih edilen sosyal ağ sitesi, %74,2 oranıyla Facebook' un ilk sırada yer aldığı görünmektedir. Araştırma katılımcıları tarafından Facebook' dan sonra ise %34,7 oranı ile Twitter ve %23 tercih edilme oranıyla Google+'ın kullanıldığı görünmektedir.

Çizelge 4.14: Katılımcıların Sosyal Ağları Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Sosyal Ağları Kullanma Sıklıkları	Frekans (f)	Yüzde (%)
Ayda Birkaç Gün	18	8,5
Haftada Birkaç Gün	40	18,8
Günde Bir Kez	40	18,8
Günde Birkaç Kez	115	54
Toplam	213	100

Çizelge 4.14' e göre, araştırmaya katılanların %8,5'i ayda birkaç gün, %18,8'ü haftada birkaç gün, %18,8'si günde bir kez, %54'ü ise günde birkaç kez sosyal ağlara giriş yaptıkları görünmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin sosyal ağ sitelerini büyük çoğunluğunun her gün kullandıklarını göstermektedir.

Çizelge 4.15: Katılımcıların Sosyal Ağları Gündelik Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Gündelik Kullanma Sıklıkları	Frekans (f)	Yüzde (%)
1 Saatten Az	100	46,9
1-2 Saat Arası	93	43,7
2-4 Saat Arası	17	8,0
4-5 Saat Arası	3	1,4
5 saatten Fazla	-	-
Toplam	213	100

Çizelge 4.15' e göre, araştırmaya katılanların %46,9'i 1 saatten az, %43,7'si 1-2 saat arası, %8,0'i 2-4 saat arası, %0,9'u ise 5-6 saat arası ve %0,5'i saatten fazla sosyal ağları kullandıkları görünmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin sosyal ağ sitelerini büyük bir oranla 0-2 saat arasında kullandıklarını göstermektedir.

4.2. One Sample Kolmogorov Smirnov-Z Testi Sonuçları

Elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olup olmadıklarını belirlemek için Facebook eğitsel kullanım ölçeğinin tüm soruları ve ölçek alt faktörlerinden elde edilen veriler Kolmogorov Smirnov-Z testiyle değerlendirilmiştir.

Çizelge 4.16'da Facebook eğitsel kullanım ölçeğinin tüm soruları ve ölçek alt faktörlerinden elde edilen verilerin Kolmogorov Smirnov-Z ve P (anlamlılık) değerleri görülmektedir.

Çizelge 4.16: Facebook Eğitsel Kullanım Ölçeği ve Ölçek Alt Faktörlerinin normal Dağılıma Uygunluğunu Gösteren Veriler

	Kolmogorov Smirnov-Z	P
İletişim	,950	,328
İşbirliği	1,326	,059
Kaynak Materyal	1,420	,035
Ölçek Toplam	1,111	,170

Çizelge 4.16'ya anlamlılık değeri $p > .05$ olması Facebook' u eğitsel kullanım ölçek toplam puanlarının ve ölçek alt faktörlerinden işbirliği ve iletişimin normal dağılımlı olduğu göstermektedir. Bundan dolayı iki ortalama farkın önemlilik testi (Independent Samples T-test) ve tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) testi ile değerlendirilmiştir. Anlamlılık değerlerinin $p < .05$ olması Facebook' u eğitsel kullanım ölçeği tüm soruları ve ölçek kaynak materyal alt faktörünün normal dağılımlı olmadığını göstermektedir. Bu sebepten dolayı bu faktörün değerlendirilmesinde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testlerinden yararlanılmıştır.

4.3. Öğretmenlerin Facebook' u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanımlarının ölçüldüğü anket maddelerine vermiş oldukları cevaplara ilişkin frekans ve yüzdeler aşağıda çizelgeler halinde verilmiştir. Frekans değeri her cevaba karşılık gelen öğretmen sayısını, yüzdeler ise frekans değerinin toplam öğretmen sayısına oranını vermektedir.

Çizelge 4.17: Katılımcıların Facebook’ u Eğitsel Kullanım Ölçeğine İlişkin Bulgular

Sorular	N	X	Sd
Soru1	213	6,60	2,866
Soru2	213	5,53	3,034
Soru3	213	4,84	3,022
Soru4	213	6,03	3,121
Soru5	213	6,96	2,990
Soru6	213	5,75	3,225
Soru7	213	6,73	2,823
Soru8	213	6,61	2,963
Soru9	213	6,12	2,832
Soru10	213	6,09	2,977
Soru11	213	6,61	2,866

Çizelge 4.17’ye göre, araştırmaya katılanlar 5.soruya “Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması.” hakkında %69,9 olumlu puan vermişlerdir. 5.sorundan sonra en fazla ortalamayı %67,3 ile 7.soru “Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması” almıştır. En az puanı %48,4 ile “Sınıf içi tartışmaların yürütülmesi.” 3.soru almıştır.3.sorudan sonra %55,3 ile 2.soru “Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar” en az puanı almıştır.

Çizelge 4.18: Katılımcıların Facebook' u Eğitsel Kullanım Ölçeğine İlişkin Yüzde Bulgular

Görüş Maddeleri	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10										
Facebook' un eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin ifadeler	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %	f %										
Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.	17	8	5	2,3	12	5,6	9	4,2	43	20,2	14	6,6	19	8,9	28	13,1	8	3,8	58	27,2
Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar	33	15,5	14	6,6	16	7,5	12	5,6	36	16,9	14	6,6	23	10,8	22	10,3	11	5,1	32	15
Sınıf içi tartışmaların yürütülmesi.	49	23,0	15	7	17	8	14	6,6	34	16	13	6,1	21	9,9	22	10,3	6	2,8	22	10,3
Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesi	33	15,5	8	3,8	10	4,7	9	4,2	36	16,9	16	7,5	15	7	28	13,1	15	7,0	43	20,2
Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması	22	10,3	4	1,9	8	3,8	6	2,8	27	12,7	15	7	19	8,9	28	13,1	17	8,0	67	31,5
Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi.	41	19,2	8	3,8	9	4,2	11	5,2	34	16	22	10,3	10	4,7	20	9,4	16	7,5	42	19,7
Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması	18	8,5	5	2,3	8	3,8	10	4,7	33	15,5	16	7,5	25	11,7	27	12,7	20	9,4	51	23,9
Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulması.	20	9,4	9	4,2	11	5,2	9	4,2	27	12,7	15	7	22	10,3	29	13,6	20	9,4	51	23,9
Grup çalışmalarının yürütülmesi.	19	8,9	9	4,2	23	10,8	3	1,4	36	16,9	19	8,9	25	11,7	29	13,6	16	7,5	34	16
Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim.	25	11,7	9	4,2	11	5,2	15	7	36	16,9	18	8,5	20	9,4	16	7,5	25	11,7	38	17,8
Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...)	20	9,4	6	2,8	7	3,3	11	5,2	36	16,9	12	5,6	26	12,2	26	12,2	22	10,3	47	22,1

Çizelge 4.18'e göre 1. ,4. , 5. , 6. , 7. , 8. , 10. ve 11. sorular için katılımcıların büyük bir çoğunluğu 10 puan vermişlerdir. Buda araştırmaya katılanların araştırma hakkında olumlu düşüncede oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.19: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	17	8,0
2	5	2,3
3	12	5,6
4	9	4,2
5	43	20,2
6	14	6,6
7	19	8,9
8	29	13,6
9	7	3,3
10	58	27,2
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.” maddesine %8 (f=17) bir, %2,3 (f=5) iki, %5,6 (f=12) üç, %4,2 (f=9) dört, %20,2 (f=43) beş, %6,6 (f=14) altı, %8,9 (f=19) yedi, %13,6 (f=29) sekiz, %3,3 (f=7) dokuz, %27,2 (f=58) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan Öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %40,3 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %59,7’dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.20: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	33	15,5
2	14	6,6
3	16	7,5
4	12	5,6
5	36	16,9
6	14	6,6
7	23	10,8
8	22	10,3
9	12	5,6
10	32	15
Toplam	213	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar." maddesine %15,5 (f=33) bir, %6,6 (f=14) iki, %7,5 (f=16) üç, %5,6 (f=12) dört, %16,9 (f=36) beş, %6,6 (f=14) altı, %10,8 (f=23) yedi, %10,3 (f=22) sekiz, %5,6 (f=12) dokuz, %15 (f=32) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %52,1 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %47,9'dur. Fakat $x = 5,55$ olduğundan; Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlama konusunda olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.21:Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Sınıf içi tartışmaların yürütülmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	49	23,0
2	15	7,0
3	17	8,0
4	14	6,6
5	34	16,0
6	13	6,1
7	21	9,9
8	22	10,3
9	6	2,8
10	22	10,3
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, sınıf içi tartışmaların yürütülmesi.” maddesine %23,0 (f=49) bir, %7 (f=15) iki, %8 (f=17) üç, %6,6 (f=14) dört, %16 (f=34) beş, %6,1 (f=13) altı, %9,9 (f=21) yedi, %10,3 (f=22) sekiz, %2,8 (f=6) dokuz, %10,3 (f=22) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %60,6 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %39,4’dur. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, sınıf içi tartışmaların yürütülmesini sağlama konusunda olumsuz görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.22: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesi" maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	33	15,5
2	8	3,8
3	10	4,7
4	9	4,2
5	36	16,9
6	16	7,5
7	15	7,0
8	28	13,1
9	15	7,0
10	43	20,2
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesi." maddesine %15,5 (f=33) bir, %3,8 (f=8) iki, %4,7 (f=10) üç, %4,2 (f=9) dört, %16,9 (f=36) beş, %7,5 (f=16) altı, %7 (f=15) yedi, %13,1 (f=28) sekiz, %7 (f=15) dokuz, %20,2 (f=43) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %45,1 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %54,9'dur. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesini sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.23: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	22	10,3
2	4	1,9
3	8	3,8
4	6	2,8
5	27	12,7
6	15	7,0
7	19	8,9
8	28	13,1
9	17	8,0
10	67	31,5
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması.” maddesine %10,39 (f=22) bir, %1,9 (f=4) iki, %3,8 (f=8) üç, %2,8 (f=6) dört, %12,7 (f=27) beş, %7 (f=15) altı, %8,9 (f=19) yedi, %13,1 (f=28) sekiz, %8,0 (f=17) dokuz, %31,5 (f=67) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %31,5 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %68,5’dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılmasını sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.24: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	41	19,2
2	8	3,8
3	9	4,2
4	11	5,2
5	34	16,0
6	22	10,3
7	10	4,7
8	20	9,4
9	16	7,5
10	42	19,7
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi." maddesine %19,2 (f=41) bir, %3,8 (f=8) iki, %4,2 (f=9) üç, %5,2 (f=11) dört, %16 (f=34) beş, %10,3 (f=22) altı, %4,7 (f=10) yedi, %9,4 (f=20) sekiz, %7,5 (f=16) dokuz, %19,7 (f=42) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %48,4 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %51,6'dır. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.25: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	18	8,5
2	5	2,3
3	8	3,8
4	10	4,7
5	33	15,5
6	16	7,5
7	25	11,7
8	27	12,7
9	20	9,4
10	51	23,9
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması." maddesine %8,5 (f=18) bir, %2,3 (f=5) iki, %3,8 (f=8) üç, %4,7 (f=10) dört, %15,5 (f=33) beş, %7,5 (f=16) altı, %11,7 (f=25) yedi, %12,7 (f=27) sekiz, %9,4 (f=20) dokuz, %23,9 (f=51) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %34,8 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %65,2'dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulmasını sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.26: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulması." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	20	9,4
2	9	4,2
3	11	5,2
4	9	4,2
5	27	12,7
6	15	7,0
7	22	10,3
8	29	13,6
9	20	9,4
10	51	23,9
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulması.” maddesine %9,4 (f=20) bir, %4,2 (f=9) iki, %5,2 (f=11) üç, %4,2 (f=9) dört, %12,7 (f=27) beş, %7 (f=15) altı, %10,3 (f=22) yedi, %13,6 (f=29) sekiz, %9,4 (f=20) dokuz, %23,9 (f=51) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %35,7 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %64,3’dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasına katkı sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.27: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Grup çalışmalarının yürütülmesi." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	19	8,9
2	9	4,2
3	23	10,8
4	3	1,4
5	36	16,9
6	19	8,9
7	25	11,7
8	29	13,6
9	16	7,5
10	34	16,0
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, grup çalışmalarının yürütülmesi.” maddesine %8,9 (f=19) bir, %4,2 (f=9) iki, %10,8 (f=23) üç, %1,4 (f=3) dört, %16,9 (f=36) beş, %8,9 (f=19) altı, %11,7 (f=25) yedi, %13,6 (f=29) sekiz, %7,5 (f=16) dokuz, %16 (f=34) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan Öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %42,2 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %57,8’dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, grup çalışmalarının yürütülmesi katkı sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.28: Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	25	11,7
2	9	4,2
3	11	5,2
4	15	7,0
5	36	16,9
6	18	8,5
7	20	9,4
8	16	7,5
9	25	11,7
10	38	17,8
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim." maddesine %11,7 (f=25) bir, %4,2 (f=9) iki, %5,2 (f=11) üç, %7 (f=15) dört, %16,9 (f=36) beş, %8,5 (f=18) altı, %9,4 (f=20) yedi, %7,5 (f=16) sekiz, %11,7 (f=25) dokuz, %17,8 (f=38) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %45 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %55'dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.29 : Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, "Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...)." maddesine ilişkin frekans ve yüzde değerleri

	Frekans(f)	Yüzde(%)
1	20	9,4
2	6	2,8
3	7	3,3
4	11	5,2
5	36	16,9
6	12	5,6
7	26	12,2
8	26	12,2
9	22	10,3
10	47	22,1
Toplam	213	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...)." maddesine %9,4 (f=20) bir, %2,8 (f=6) iki, %3,3 (f=7) üç, %5,2 (f=11) dört, %16,9 (f=36) beş, %5,6 (f=12) altı, %12,2 (f=26) yedi, %12,2 (f=26) sekiz, %10,3 (f=22) dokuz, %22,1 (f=47) on cevabını vermişlerdir. Bu değerler dikkate alındığında araştırmaya katılan Öğretmenlerin 1 – 5 aralığında cevap verenlerin oranlarının %37,6 iken 6 – 10 aralığında cevap verenlerin oranlarının toplamı ise %62,4' dir. Milli eğitimde görev yapan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...) konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanımlarının ölçüldüğü anket maddelerine vermiş oldukları cevaplara ilişkin frekans ve yüzdelik değerleri incelenmiştir. Yapılan inceleme sonunda öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasının, öğrencilerin arasında iletişim kurulmasına katkı sağlama, ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesini sağlama, okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların

yapılmasını sağlama, ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesini sağlama, ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulmasını sağlama, derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasını sağlama, grup çalışmalarının yürütülmesini sağlama, öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim sağlama, öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanmasını konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir. Özet olarak öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanılması konusunda olumlu düşünce içinde oldukları söylenebilir.

4.4. Öğretmenlerin Facebook' u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin "İletişim", "İşbirliği" Ve "Kaynak/Materyal Paylaşımı" Olmak Üzere 3 Faktör Ve Ölçek Toplam Puanına İlişkin Görüşlerinin Analizleri

Bu bölümde, öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım ölçeğine ilişkin maddelere verdikleri yanıtlar değerlendirilerek faktörler ve ölçek toplam puanı bazında cinsiyet, yaş, çalışmakta olduğu kurum, branş, öğrenim durumu, sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş grup, etkin olarak kullanım durumu, kalite artırmaya yönelik görüş, kullanım sıklığı ve bağlı kalma süreleri değişkenleri açısından herhangi bir anlamlı farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

Cinsiyet, öğrenim durumu, sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş grup, etkin olarak kullanım durumu, kalite artması değişkeni için iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) veya Mann Whitney U testi hesaplanmıştır. Yaş, çalışmakta olduğu kurum, branş, kullanılan cihaz, kullanım sıklığı ve bağlı kalma süreleri değişkenleri için tek yönlü varyans analizi (OneWay ANOVA) veya Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular $P < .05$ yani %95 güven aralığı bulunan sonuçlar olarak değerlendirilmiştir (Altunışık ve diğ., 2002).

Çizelge 4.30: Katılımcıların Facebook' u Eğitsel Kullanımlarına İlişkin "İletişim", "İşbirliği" Ve "Kaynak/Materyal Paylaşımı" Sıklıklarına İlişkin Bulgular

	N	Yüzde (%)
İletişim	213	59,51
İşbirliği	213	65,86
Kaynak	213	63,45
Toplam Puan	213	61,69

Çizelge 4.30'a göre, araştırmaya katılanların %59,51'i iletişim yönünden Facebook' u kullanılabileceğini düşünmektedir, %65,86'sı işbirliği yönünden Facebook' u kullanılabileceğini, %63,45'i kaynak/materyal kullanımı yönünden Facebook' u kullanılabileceğini düşünmektedir. Bu durum öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanımlarına ilişkin olumlu bir tutum içinde oldukları söylenebilir.

4.4.1. Cinsiyet değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 1. Sorusu cinsiyet değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerini normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri çizelge 4.31'de verilmiştir.

Çizelge 4.31: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Cinsiyete Göre T-Testi Değişim Çizelgesi

	Cinsiyet	N	x	S	t	P
İletişim	Erkek	105	37,3810	14,06	1,670	,096
	Kadın	108	34,0833	14,73		
İşbirliği	Erkek	105	19,7905	7,74	,609	,543
	Kadın	108	19,1389	7,85		
Ölçek Toplam Puanı	Erkek	105	70,1905	25,38	1,304	,194
	Kadın	108	65,6019	25,94		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin faktörler ve ölçek toplam puanı bazında cinsiyete göre $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmanın 1.sorusu öğretmenlerin cinsiyet değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Mann Whitney U test değerleri çizelge 4.32'de verilmiştir.

Çizelge 4.32: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Cinsiyete Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Erkek	105	111,26	11682,50	5222,5	,318
	Kadın	108	102,86	11108,50		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için cinsiyete göre $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.2. Öğrenim durumu değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 2.sorusu öğretmenlerin sosyal ağlarda öğrenim durumu değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerini normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri çizelge 4.33'de verilmiştir.

Çizelge 4.33: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Öğrenim Durumuna Göre T-Testi Değişim Çizelgesi

	Öğrenim Durumu	N	x	S	t	p
İletişim	Lisans	171	35,92	14,26	,437	,663
	Lisansüstü	42	34,83	15,43		
İşbirliği	Lisans	171	19,56	7,70	,382	,703
	Lisansüstü	42	19,04	8,22		
Ölçek Toplam Puanı	Lisans	171	68,21	25,40	,403	,687
	Lisansüstü	42	66,42	27,18		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin faktörler ve ölçek toplam puanı bazında öğrenim durumuna göre $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmanın 2.sorusu öğretmenlerin öğrenim durumu değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Mann Whitney U test değerleri çizelge 4.34’de verilmiştir.

Çizelge 4.34: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Cinsiyete Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi

	Öğrenim Durumu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Lisans	171	107,27	18344,00	3544,0	,895
	Lisansüstü	42	105,88	4447,00		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için öğrenim durumuna göre $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.3. Grup değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 3.sorusu öğretmenlerin sosyal ağlarda kurumlarına ait oluşturulmuş grup değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerini normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri çizelge 4.35’de verilmiştir.

Çizelge 4.35: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Kurumlarına Ait Oluşturulmuş Grup Durumlarına Göre T-Testi Değişim Çizelgesi

	Grup durumları	N	x	S	t	P
İletişim	Evet	62	40,93	13,60	3,464	,001
	Hayır	151	33,56	14,31		
İşbirliği	Evet	62	21,58	7,34	2,579	,011
	Hayır	151	18,58	7,82		
Ölçek Toplam Puanı	Evet	62	76,03	23,96	3,028	,003
	Hayır	151	64,50	25,72		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin sosyal ağlarda kurumlarına ait oluşturulmuş grup değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olan maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- a. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin kurumuna ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olma durumları değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 3,464$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 40,93$) sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 33,56$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim kurulmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.
- b. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin kurumuna ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olma durumları değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 2,57$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 21,58$) sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 18,58$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği yapılmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.
- c. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasında araştırmaya katılan öğretmenlerin kurumuna ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olma durumları değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 3,028$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasına katkı sağlama düzeyleri ($x = 76,03$), sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlerden, eğitsel

amaçlı Facebook kullanılmasına katkı sağlama düzeylerinden ($\bar{x} = 64,50$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinde grubu olan öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinde grubu olmayan öğretmenlere göre Facebook' u eğitsel amaçlı kullanılabileceği konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 3.sorusu öğretmenlerin oluşturulmuş grup değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Mann Whitney U test değerleri çizelge 4.36'da verilmiştir.

Çizelge 4.36: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Grup Durumlarına Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi

	Grup durumları	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Evet	62	116,23	7206,00	4109,0	,160
	Hayır	151	103,21	15585,00		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için oluşturulmuş grup değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.4. Etkin kullanım değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 4.sorusu öğretmenlerin sosyal ağların kurumlarında etkin olarak kullanılmasına ait görüşleri açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri çizelge 4.37'de verilmiştir.

Çizelge 4.37: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Sosyal Ağların Kurumlarında Etkin Olarak Kullanılmasına Ait Görüşleri Açısından T-Testi Değişim Çizelgesi

	Etkin Kullanılır Mı?	N	x	S	t	p
İletişim	Evet	113	37,65	13,65	2,102	,037
	Hayır	98	33,48	15,11		
İşbirliği	Evet	113	20,49	7,39	2,090	,038
	Hayır	98	18,26	8,10		
Ölçek Toplam Puanı	Evet	113	71,59	24,02	2,278	,024
	Hayır	98	63,59	26,98		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin sosyal ağlarda etkin kullanım değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olan maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, İletişim alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılması değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 2,102$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 37,65$) sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılmaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 33,48$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinin eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinin eğitimde etkin kullanılmayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim kurulmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.
- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılması değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 2,090$ $p < .05$)

görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesine sahip olan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 20,49$), sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanmaz düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 18,26$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinin eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinin eğitimde etkin kullanılmayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği yapılmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.

- c. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasında araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılması değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 2,278$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanma düzeyleri ($x = 71,59$) sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılmaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanma düzeylerinden ($x = 63,59$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinin eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinin eğitimde etkin kullanılmayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanması hakkında daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 4.sorusu öğretmenlerin etkin kullanım değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Mann Whitney U test değerleri çizelge 4.38' de verilmiştir.

Çizelge 4.38: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Etkin Kullanım Durumlarına Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi

	Etkin Kullanılır Mı?	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Evet	113	114,30	12915,50	4599,50	,033
	Hayır	98	96,43	9450,50		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için etkin kullanım değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmaktadır;

- a. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılması değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($u = 4599,50$ $p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 13,44$) sosyal ağların eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılmaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 11,83$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağ sitelerinin eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağ sitelerinin eğitimde etkin kullanılmayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.

4.4.5. Kalite değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 5.sorusu öğretmenlerin sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerini normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla iki ortalama farkın önemlilik testi (t-test) değerleri çizelge 4.39'da verilmiştir.

Çizelge 4.39: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanının Sosyal Ağların Kullanılması Eğitim-Öğretimin Kalitesini Artırmaya Katkı Sağlar Değişkeni Açısından T-Testi Değişim Çizelgesi

	Kalite	N	x	S	t	p
İletişim	Evet	162	38,95	13,02	6,184	,000
	Hayır	49	25,48	14,38		
İşbirliği	Evet	162	21,21	6,66	6,216	,000
	Hayır	49	13,93	8,68		
Ölçek Toplam Puanı	Evet	162	74,17	22,07	6,909	,000
	Hayır	49	47,97	26,85		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin sosyal ağlarda kalite artar değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olan maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- a. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 6,184 p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 38,95$) sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 25,48$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamaz düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim kurulmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.
- b. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t = 6,21 p < .05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların kullanılması eğitim-

öğretimin kalitesini artırmaya katkı düşüncesine sahip olan öğretmenlerin eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 21,21$), sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamaz düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 13,93$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamaz düşüncesinde ki öğretmenlere göre Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği yapılmasına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.

- c. Eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasında öğretmenlerin sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($t= 6,909$ $p<.05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanma düzeyleri ($x = 74,17$), sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanma düzeylerinden ($x = 47,97$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlar düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini artırmaya katkı sağlamayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanması hakkında daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 5.sorusu öğretmenlerin sosyal ağların eğitim kullanılması kaliteyi arttırmaya katkı sağlar değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Mann Whitney U test değerleri çizelge 4.40'da verilmiştir.

Çizelge 4.40: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Alt Faktörü "Kaynak ve Materyal Paylaşımı" Bazında Kalite Arttırmaya Katkı Sağlar Değişkenine Göre Mann Whitney U-Testi Sonuç Çizelgesi

	Kalite	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Evet	162	118,74	19236,00	1905,00	,000
	Hayır	49	63,88	3130,00		

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için kaliteyi arttırmaya katkı sağlar değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmaktadır;

- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya katkı sağlar değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu ($U=1905,00$ $p<.05$) görülmektedir. Araştırmaya katılan sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya katkı sağlar düşüncesine sahip olan öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı faktörüne katkı sağlama düzeyleri ($x = 14,01$), sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya katkı sağlamaz düşüncesine sahip öğretmenlerin, eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımı faktörüne katkı sağlama düzeylerinden ($x = 8,55$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Bu duruma göre sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya katkı sağlar düşüncesinde ki öğretmenlerin, sosyal ağların kullanılması eğitim-öğretimin kalitesini arttırmaya katkı sağlamayacağı düşüncesinde ki öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, kaynak ve materyal paylaşımına daha fazla katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.

4.4.6. Yaş değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 6.sorusu öğretmenlerin yaş değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri çizelge 4.41'de verilmiştir.

Çizelge 4.41: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Yaş Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Çizelgesi

	Yaş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İletişim	Gruplar arası	721,653	3	240,551	1,151	,330
	Gruplar içi	43676,300	209	208,978		
	Toplam	44397,953	212			
İşbirliği	Gruplar arası	489,461	3	163,154	2,755	,044
	Gruplar içi	12377,449	209	59,222		
	Toplam	12866,911	212			
Ölçek Toplam Puanı	Gruplar arası	3029,725	3	1009,908	1,539	,205
	Gruplar içi	137111,327	209	656,035		
	Toplam	140141,052	212			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin yaş değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık İşbirliği alt faktöründe olmuştur.

- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, işbirliği alt faktörü için yapılan Anova testi analizinde anlamlı farklılık bulunmuştur. ($f(3,209) = 2,755$, $p < 0,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için yapılan LCD Post Hoc testi sonucunda bu anlamlı farkın Sosyal ağ sitelerini kullanan 21-30 yaş aralığındaki öğretmenler ile 31-40 yaş aralığındaki öğretmenler arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu; sosyal ağları kullanan 21-30 yaş aralığındaki öğretmenlerin ($X=21,38$), 31-40 yaş aralığındaki ($X=18,34$) öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanımının, işbirliği sağlama konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 6.sorusu öğretmenlerin yaş değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Kruskal Wallis H test değerleri çizelge 4.42'de verilmiştir.

Çizelge 4.42: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

	Yaş	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	21-30	78	113,54	3	3,375	,337
	31-40	95	98,87			
	41-50	34	116,03			
	51 ve üzeri	6	99,42			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü için yaş değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.7. Kurum değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 7.sorusu öğretmenlerin çalışılan kurum değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri çizelge 4.43'da verilmiştir.

Çizelge 4.43: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Çalışılan Kurum Değişkeni Varyans Analizi(One Way ANOVA) Sonuçları

	Kurum	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İletişim	Gruplar arası	431,445	3	143,815	,684	,563
	Gruplar içi	43966,508	209	210,366		
	Toplam	44397,953	212			
İşbirliği	Gruplar arası	86,524	3	28,841	,472	,702
	Gruplar içi	12780,387	209	61,150		
	Toplam	12866,911	212			
Ölçek Toplam Puanı	Gruplar arası	1253,770	3	417,923	,629	,597
	Gruplar içi	138887,282	209	664,532		
	Toplam	140141,052	212			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin faktörler ve ölçek toplam puanı bazında çalışılan kurum değişkeni varyans analizi sonuçlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmanın 7.sorusu öğretmenlerin çalışılan kurum değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Kruskal Wallis H test değerleri çizelge 4.44'e verilmiştir.

Çizelge 4.44: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Çalışılan Kurum Değişkeni Kruskal Wallis H Testi Sonucu

	Kurum	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	İlkokul	32	104,64	3	1,981	,576
	Ortaokul	39	97,91			
	Genel Lise	50	116,02			
	Meslek Lisesi	92	106,77			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü kurum değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.8. Branş değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 8.sorusu öğretmenlerin branş değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri çizelge 4.45'de verilmiştir.

Çizelge 4.45: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Branş Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları

	Branş	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İletişim	Gruplar arası	2166,568	9	240,730	1,157	,324
	Gruplar içi	42231,385	203	208,036		
	Toplam	44397,953	212			
İşbirliği	Gruplar arası	533,032	9	59,226	,975	,462
	Gruplar içi	12333,879	203	60,758		
	Toplam	12866,911	212			
Ölçek Toplam Puanı	Gruplar arası	6436,978	9	715,220	1,086	,375
	Gruplar içi	133704,073	203	658,641		
	Toplam	140141,052	212			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin faktörler ve ölçek toplam puanı bazında branş değişkeni varyans analizi sonuçlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Araştırmanın 8.sorusu öğretmenlerin branş değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Kruskal Wallis H test değerleri çizelge 4.46'da verilmiştir.

Çizelge 4.46: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Branş Değişkeni Kruskal Wallis H Testi Sonucu

Branş	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Matematik Grubu	23	114,74	9	12,278	,198
Türkçe Grubu	34	91,87			
Fen Grubu	18	96,22			
Tarih Grubu	26	102,46			
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	İngilizce	21	122,05		
	Bilgisayar	8	109,06		
Sınıf Öğretmenliği	31	102,35			
Din Kültürü	10	160,75			
Meslek Dersleri	21	104,21			
Diğer	21	106,10			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü branş değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.9. Kullanım sıklığı değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 9.sorusu öğretmenlerin giriş sıklığı değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri çizelge 4.47' de verilmiştir.

Çizelge 4.47: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Giriş Sıklığı Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları

	Giriş Sıklığı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İletişim	Gruplar arası	1779,660	3	593,220	2,909	,036
	Gruplar içi	42618,293	209	203,915		
	Toplam	44397,953	212			
İşbirliği	Gruplar arası	261,884	3	87,295	1,447	,230
	Gruplar içi	12605,027	209	60,311		
	Toplam	12866,911	212			
Ölçek Toplam Puanı	Gruplar arası	5571,017	3	1857,006	2,884	,037
	Gruplar içi	134570,035	209	643,876		
	Toplam	140141,052	212			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin faktörler ve ölçek toplam puanı bazında giriş sıklığı değişkeni varyans analizi sonuçlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olan maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim alt faktörü için yapılan Anova testi analizinde anlamlı farklılık bulunmuştur. ($f(3,209) = 2,909$ $p < ,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için yapılan LCD Post Hoc testi sonucunda bu anlamlı farkın sosyal ağ sitelerini günde birkaç kez kullanan öğretmenler ile haftada birkaç kez kullanan ve ayda bir kaç gün kullanan öğretmenler arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu; sosyal ağları günde birkaç kez kullanan öğretmenlerin ($X=37,539$), hafta da bir kaç kez kullanan ($X=31,75$) öğretmenlere göre ve ayda da bir kaç gün kullanan ($X=29,55$) öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanımının, iletişim sağlama konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.
- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması için yapılan Anova testi analizinde anlamlı farklılık bulunmuştur. ($f(3,209) = 2,884$ $p < ,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için yapılan LCD Post Hoc testi

sonucunda bu anlamlı farkın sosyal ağ sitelerini günde birkaç kez kullanan öğretmenler ile haftada bir kaç kez kullanan ve ayda bir kaç gün kullanan öğretmenler arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu; sosyal ağları günde birkaç kez kullanan öğretmenlerin($X=71,13$), hafta da bir kaç kez kullanan ($X=61,37$) öğretmenlere göre ve ayda bir kaç gün kullanan($X=56,22$) öğretmenlere göre Facebook' un eğitsel amaçlı kullanımı konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 9.sorusu öğretmenlerin giriş sıklığı değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Kruskal Wallis H test değerleri çizelge 4.48' de verilmiştir.

Çizelge 4.48: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Giriş Sıklığı Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

	Giriş Sıklığı	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
	Ayda birkaç gün	18	83,89	3	7,150	,067
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	Haftada bir kaç gün	40	92,70			
	Günde bir kez	40	106,06			
	Günde bir kaç kez	115	115,92			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü giriş sıklığı değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

4.4.10. Zaman değişkenine göre bulgular

Araştırmanın 10.sorusu öğretmenlerin zaman değişkeni açısından Facebook eğitsel kullanım düzeylerinin normal dağılım gösteren faktörler ve ölçek toplam puanı bazında belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) değerleri çizelge 4.49' da verilmiştir.

Çizelge 4.49: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin Faktörler Ve Ölçek Toplam Puanı Bazında Zaman Değişkeni Varyans Analizi (One Way ANOVA) Sonuçları

	Zaman	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İletişim	Gruplar arası	1957,142	3	652,381	3,213	,024
	Gruplar içi	42440,811	209	203,066		
	Toplam	44397,953	212			
İşbirliği	Gruplar arası	270,495	3	90,165	1,496	,217
	Gruplar içi	12596,416	209	60,270		
	Toplam	12866,911	212			
Ölçek Toplam Puanı	Gruplar arası	5490,014	3	1830,005	2,840	,039
	Gruplar içi	134651,038	209	644,263		
	Toplam	140141,052	212			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin zaman değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olan maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması, iletişim alt faktörü için yapılan Anova testi analizinde anlamlı farklılık bulunmuştur. ($f(3,209) = 3,213$ $p < ,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için yapılan Tukey HSD Post Hoc testi sonucunda bu anlamlı farkın sosyal ağ sitelerini günde bir saatten az kullanan öğretmenler ile sosyal ağ sitelerini günde 2-4 saat arası kullanan öğretmenler arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu; sosyal ağları günde 2-4 saat arası kullanan öğretmenlerin ($X=43,88$), günde bir saatten az kullanan ($X=33,69$) öğretmenlere göre eğitsel amaçlı Facebook kullanımının, iletişim sağlama konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.
- Eğitsel amaçlı Facebook kullanılması için yapılan Anova testi analizinde anlamlı farklılık bulunmuştur. ($f(3,209) = 2,840$ $p < ,05$). Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu saptamak için yapılan Tukey HSD Post Hoc testi sonucunda bu anlamlı farkın sosyal ağ sitelerini günde bir saatten az kullanan öğretmenler ile sosyal ağ sitelerini günde 2-4 saat arası kullanan

öğretmenler arasında olduğu görülmüştür. Bu bulgu; sosyal ağları günde 2-4 saat arası kullanan öğretmenlerin($X=82,64$), günde bir saatten az kullanan ($X=65,07$) öğretmenlere göre Facebook' un eğitsel amaçlı kullanımı konusunda daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Araştırmanın 10.sorusu öğretmenlerin zaman değişkeni açısından normal dağılım göstermeyen kaynak ve materyal paylaşımı alt faktörü için Kruskal Wallis H test değerleri çizelge 4.50'de verilmiştir.

Çizelge 4.50: Öğretmenlerin Facebook Eğitsel Kullanım Düzeylerinin alt faktörü " Kaynak ve Materyal Paylaşımı " Zaman Değişkenine Göre Kruskal Wallis H Testi Sonucu

	Zaman	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
	1 saatten az	100	101,88	3	7,232	,065
Kaynak ve Materyal Paylaşımı	1-2 saat	93	105,02			
	2-4 saat	17	141,24			
	4-5 saat	3	145,17			

Elde edilen bulgular sonucunda öğretmenlerin Facebook' u eğitsel kullanım düzeylerinin kaynak materyal alt faktörü zaman değişkeni açısından $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Öğretmenlerin cinsiyet yönünden eşit oranda araştırmaya katıldıkları görülmektedir. Araştırmaya katılanların büyük bölümünün öğretmenlik hayatlarının başında, lisans mezunu oldukları ve tamamına yakınının internet kullandığı görülmüştür. Öğretmenlerin sosyal ağlara taşınabilir cihazlarla bağlandıkları, çoğunun kurumlarına ait sosyal ağ sitelerinde oluşturulmuş gruplarının olmadığı, öğretmenlerin okullarda sosyal ağların etkin kullanımına yönelik görüşlerinin dengeli olduğu ve sosyal ağların eğitimde kullanılmasının eğitim-öğretimde kaliteyi arttıracacağı düşüncesinde oldukları görülmüştür.

Araştırmaya göre en çok kullanılan sosyal ağ sitesinin Facebook olduğu bunu Twitter'ın takip ettiği tespit edilmiştir. Farklı araştırmalarda da bu sonucu desteklemektedir (Horzum, 2010; Kapuler, 2011).

Öğretmenler sosyal ağ sitelerine büyük çoğunlukla her gün giriş yapıp kontrol ettikleri ve 0-2 saat arası kullandıkları belirlenmiştir.

Öğretmenler, Facebook' un öğrenciler arasında iletişim kurmasına ve öğretmen - öğrenci arasında iletişim kurmasına katkı sağlayacağı konusunda olumlu görüştedirler. Diğer araştırmalarda da (Keleş ve Demirel, 2011; Akgündüz, 2013; Sabimbona, 2013; Kırksekiz, 2013) sonuçlar aynı yöndedir. Sabimbona (2013) ve Kırksekiz'in (2013) aksine öğretmenler eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasının, sınıf içi tartışmaların yürütülmesine katkı sağlamayacağı düşüncesindedir. Öğretmenler eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasının, okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılmasına katkı sağlayacağını düşünmektedirler. Sabimbona (2013) yaptığı araştırmada aynı yönde sonuçlara ulaşmıştır.

Sosyal ağlarda kurumlarına ait grupları olan, sosyal ağların eğitimde etkin kullanılacağını düşünen ve eğitim öğretimin kalitesini arttırabileceğini düşünen öğretmenler, Facebook' un eğitsel amaçlı kullanılabilirliği kanaatindedir.

Öğretmenlerin yaşlarına göre Facebook' un eğitsel kullanımına ilişkin alt faktörlerden “işbirliğinde” anlamlı farklılık varken diğer faktörlerde yoktur. Meslek hayatlarının başında olan öğretmenler sosyal ağların işbirliği yapmada kullanılabileceği düşüncesi daha olumdur. Kırksekiz (2013) yaptığı araştırmada da sosyal ağlara giriş sıklığı ve sosyal ağlarda kalınan süre arttığında sosyal ağları eğitsel anlamda kullanımı ve iletişim konusunda görüşlerinin daha olumlu olduğunu tespit etmiştir.

Öğretmenler eğitsel amaçlı Facebook kullanılmasının; ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesine, ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturmaya, derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulmasına, grup çalışmalarının yürütülmesine ve öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanmasını (video, animasyon, ses) sağlama konusunda daha olumlu görüşe sahip oldukları söylenebilir.

Diğer araştırmalarda da görüldüğü üzere Facebook eğitimde iletişim sağlama, işbirliği ve kaynak/materyal paylaşımı için kullanılabilir (Selwyn, 2007; Ajjan ve Harsthone, 2008; Albion, 2008; Yuen ve Yuen 2008; Muñoz ve Towner, 2009; Mazman, 2009; Bosch, 2009; Baran, 2010; Kayri ve Çakır, 2010; Kabilan vd., 2010; Estus, 2010; Özmen ve diğ., 2011; Sezgin vd., 2011; Keleş ve Demirel, 2011; Çelik, 2012; Stanciu vd., 2012, Özgür, 2013; Akgündüz, 2013; Sabimbona, 2013; Kırksekiz, 2013).

5.1. Öneriler

En çok kullanılan ve tercih edilen sosyal ağ sitesi Facebook' da kişiler gönüllü olarak oldukça fazla zaman geçirdiği için eğitim amaçlı kullanmak öğrenme ortamlarının gelişmesine katkı sağlayabilir.

Facebook' u eğitimde kullanmak öğrenciler arasında, öğretmen öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlayabilir. Sınıf içi işlenen derslerin içeriklerini iletmede ve her türlü duyuru, ödevlerin verilmesini sağlayabilir. Sosyal ağlarda vakit geçiren öğrencilerimizle daha ileri düzeyde iletişim kurulabilir.

Facebook üzerinden oluşturulan ortak etkinlikler sayesinde sınıf içindeki öğrencilerin etkileşimleri, bilgi paylaşımları artırılabilir. Öğretmenler sınıflarına ait gruplar oluşturarak sınıf ve okul ile ilgili bilgi, materyal paylaşımını, duyurularını rahatlıkla yapabilirler. Grup çalışmalarını izleyebilirler.

Öğrencilerimiz hızlı şekilde zengin kaynak ve materyale erişebilir. Ders işlenirken ya da okul dışında öğrencilerimize çoklu ortam desteği sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Aaron M. Fewkes, Mike McCabe** (2012). "Facebook: Learning Tool or Distraction?", *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, Vol.28 No.3 pp92-98,
- Ajjan, H., ve Hartshorne, R.** (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *The internet and higher education*, 11(2), 71-80.
- Akgül, A.** (2005).Tıbbi araştırmalarda istatistiksel analiz teknikleri-SPSS uygulamaları. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Matbaası.
- Akgündüz, D.** (2013).Fen eğitiminde harmanlanmış öğrenme ve sosyal medya destekli öğrenmenin öğrencilerin başarı, motivasyon, tutum ve kendi kendine öğrenme becerilerine etkisi. Yayınlanmış Doktora Tezi,Marmara Üniversitesi,İstanbul.
- Albion, P. R.** (2007). Web 2.0 in Teacher Education: Two Imperatives for Action.[http://eprints.usq.edu.au/4553/1/Albion_Web_2.0_in_teacher_education.pdf\(02.03.2016\)](http://eprints.usq.edu.au/4553/1/Albion_Web_2.0_in_teacher_education.pdf(02.03.2016))
- Alper A., Akyol C., Ünal E., Aydın F., Debbag G., Öztürk S., Karademir T., Kemeriz Z.**(2012). "Sosyal Ağlar". Pelikan Yayıncılık
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & ve Yıldırım, E.** (2002). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri.
- American Psychological Association** (2009). How technology changes everything (andnothing) in psychology. *American Psychologist*, 64(5), 454–463.
- Andersen, P.** (2007). *What is Web 2.0?: ideas, technologies and implications for education*. Vol. 1. No. 1. Bristol: JISC, 2007.
- Baran, B.** (2010). Facebook as a formal instructional environment, *British Journal of Educational Technology*, 41(6), 146-149.
- Beetham, H. ve Sharpe, R.** (2013) *Rethinking Pedagogy for a Digital Age: Designing for 21st Century Learning*. 2nd edn, Routledge, New York.
- Bolton, R. N.,Parasuraman, A., Hoefnagels, A., Migchels, N., Kabadayi, S., Gruber, T., ve Solnet, D.** (2013). Understanding Generation Y and their use of social media: a review and research agenda. *Journal of Service Management*, 24(3), 245-267.
- Bosch, T. E.** (2009). Using online social networking for teaching and learning: Facebook use at the University of Cape Town. *Communicatio: South African Journal for Communication Theory and Research*, 35(2), 185-200.

- Brown, A.** (2008). 'Educational Uses Of Facebook'. Paper Presented At 2008 Conference On Information Technology In Salt Lake City, Utah. URL: <http://Cit.Ceu.Edu/Mat/T/T26.Pdf>
- Bull, G.,Thompson, A., Searson, M., Garofalo, J.,Park, J., Young, C., ve Lee, J.** (2008). Connecting informal and formal learning: Experiences in theage of participatory media. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*,8(2), 100–107.
- Buus, L.** (2012). Scaffolding Teachers Integrate Social Media into a Problem-Based Learning Approach?. *Electronic Journal of e-Learning*, 10(1), 13-22.
- Büyüköztürk, S., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, S. ve Demirel, F.** (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (6. Baskı) Ankara: PegemA.
- Çelik, İ.** (2012). Öğretmen adaylarının sosyal ağ (facebook) kullanımlarının incelenmesi. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Ekici M. Ve Kıyıcı M.** (2012). Sosyal Ağların Eğitim Bağlamında Kullanımı. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (2012) 5/2, 156-167
- Elham M. Al-Mukhaini, Wafa S. Al-Qayoudhi, Ali H. Al-Badi** (2014), “Adoption Of Social Networking InEducation: A Study Of TheUse Of Social Networks By Higher Education StudentsIn Oman”, *Journal of International Education Research* vol.10.no.2 pp.143-154
- Ellison, N. B.** (2007). Social network sites: Definition, history, and scholar ship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13(1), 210-230.
- Estus, E., L.** (2010). Teachers’ topics Using Facebook Within a Geriatric Pharmaco therapy Course, *American Journal of Pharmaceutical Education*, 74(8),145.
- García, M. R., Rey, I. G., Ferreira, P. B., ve Puerto, G. D.** (2009). University 2.0: How well are teachers and students prepared for Web 2.0 best practices?.*Retrieved March, 10(2010)*, 1126-1130.
- Gonzales, L.,Vodicka, D.** (2010). 'Top Ten Internet Resources For Educators'. *Leadership*, 32-37.
- Grant, N.** (2008). On the Usage of Social Networking Software Technologies in Distance Learning Education. In Mazman, S.G. (2009). Sosyal ağların benimsenme süreci ve eğitsel bağlamda kullanımı, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., ve Madran, O.** (2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı. *XV. Türkiye 'de İnternet Konferansı*, 2-4.
- Haverback, H. R.**(2009). 'Facebook: Uncharted Territory in A Reading Education Classroom'. *Reading Today*, 34.
- Horzum, M.B.** (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 Araçlarından Haberdarlığı, Kullanım Sıklıkları ve Amaçlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7 (1), 603-634.
- Hurt, N. E., Moss, G. S., Bradley, C. L., Larson, L. R., Lovelace, M., Prevost, L. B., ve Camus, M. S.** (2012). The ‘Facebook’effect: college students' perceptions of online discussions in the age of social networking.

- International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning, 6(2), 10.
- Junco, R.** (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers & Education*, 58 (1), 162-171.
- K. S. Young**, "Internet addiction: a new clinical phenomenon and its consequences," *American Behavioral Scientist*, vol. 48, no. 4, pp. 402-415, 2004.
- Kabilan, M. K., Norlida, A., ve Abidin, M. J. Z.** (2010). FB: An online environment for learning of English in institutions of higher education? , *Internet and Higher Education*, 13,179-187.
- Kapuler, D.** (2011). Top 20 social Networks foreducation. *Technology & learning*, 32.2.
- Karasar, Ş.** (2004). Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri-İnternet ve Sanal Yüksek Eğitim-. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3 (4), 117-125.
- Kaya, A.** (2011). Öğretmen Adaylarının Sosyal ağ sitelerini kullanım durumları ve internet bağımlılığı düzeyleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kayri, M., ve Çakir, O.** (2010). An applied study on educational use of Facebook as a web 2.0 tool: The sample lesson of computer networks and communication. arXiv preprint arXiv:1009.0402.
- Kehbuma Langmia, Tia C. M. Tyree, Pamela O'Brien, ve Ingrid Sturgis, eds.** *Lanham* (2014), *Social Media: Pedagogy and Practice. MD: Univ. Press of America*, pp. 274
- Keleş, E. , Demirel, P.** (2011). Bir sosyal ağ olarak Facebook' unformal eğitimde Kullanımı.FıratÜniversitesi5. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu, 22-24 Eylül 2011, Elazığ.
- Kezar, A.** (2014). "Higher Education Change and Social Networks: A Review of Research", *The Journal of Higher Education*, Vol. 85, No.1, pp.91-125
- Khan, B.** (1997). *Web-based learning*. Englewood Cliffs. NJ: Educational Technology Publications.
- Kim, J. U.** (2008). The effect of a R/T group counseling program on the Internet addiction level and self-esteem of Internet addiction university students. *International Journal of Reality Therapy*, 27(2), 4-12.
- Kırksekiz, A.** (2013). Sosyal Ağlardan Facebook' un Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri (Saü Örneği) . Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kwak, H., Lee, C., Park, H., ve Moon, S.** (2010, April). What is Twitter, a social network or a news media?. In *Proceedings of the 19th international conference on World wide web*(pp. 591-600). ACM.
- Lawson, T., ve Comber, C.** (2000). Censorship, the Internet and schools: a new moral panic?. *Curriculum journal*, 11(2), 273-285.

- Lenhart, A., Purcell, K., Smith, A., ve Zickuhr, K.** (2010). Social Media & Mobile Internet Use among Teens and Young Adults. Millennials. *Pew Internet & American Life Project*.
- Livingstone, S.** (2008). Taking risk opportunities in youthful content creation: teenagers' use of social networking sites for intimacy, privacy and self-expression. *New media & society*, 10(3), 393-411.
- Lockyer, L., ve Patterson, J.** (2008). Integrating social networking technologies in education: a case study of a formal learning environment. In *Advanced Learning Technologies, 2008. ICALT'08. Eighth IEEE International Conference on* (pp. 529-533). IEEE.
- Mazman, S. G.** (2009). Sosyal ağların benimsenme süreci ve eğitsel bağlamda kullanımı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Mazman, S. G., ve Usluel, Y. K.** (2010). Modeling education al usage of Facebook. *Computers & Education*, 55(2), 444-453.
- McLoughlin, C., ve Lee, M. J.** (2008). Mapping the digital terrain: New media and social software as catalysts for pedagogical change. *Ascilite Melbourne*.
- Muñoz, C. L. Towner, T. L.** (2009). 'Opening Facebook: How To Use Facebook In The College Classroom'. Paper Presented At 2009 Society For Information Technology and Teacher Education Conference In Charleston.
- Özbay, M., ve Çelik, M. E.** (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının bilgisayar kullanma yeterliklerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 107-115.
- Özgür, H.** (2013). Sosyal ağların benimsenmesi ve eğitsel bağlamda kullanımı arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, YIL-5 S.10.
- Özkan, B. ve McKenzie, B.** (2008). Social Networking Tools for Teacher Education. In K. McFerrin et al. (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference*. 2772-2776. Chesapeake, VA: AACE.
- Özmen, F., Aküzüm, C., Sünkür, M., ve Baysal, N.** (2011). Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği, 6th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11), 16-18, Elazığ, Turkey.
- Pachler, N., Cook, J. Ve Bachmair, B.** (2010b). Appropriation of mobile cultural resources for learning. *International Journal of Mobile and Blended Learning*, 2, 1, 1-21.
- Peker, A.** (2013). İnsani değerler yönelimli psiko-eğitim programının problemli internet kullanımı ve siber zorbalık üzerindeki etkisi. *University of Sakarya, Educational Science Institute, Sakarya*.
- Peluchette, J., Karl, K.** (2010). 'Examining Students' Intended Image On Facebook: "What Were They Thinking?"', *Journal Of Education For Business*, 85, 30-37

- Redecker, C., Ala-Mutka, K., ve Punie, Y.** (2010). Learning 2.0: The impact of social media on learning in Europe. *Policybrief. JRC Scientific and Technical Report. EUR JRC56958 EN*, available from: <http://bit.ly/cljlpq> [Accessed 6 th February 2011]
- Richardson, W.** (2009). *Blogs, wikis, podcasts, and other powerful web tools for classrooms*. California: Corwin Press.
- Sabimbona Serges** (2013). Sosyal ağların öğrenme aracı olarak değerlendirilmesi: Burundi ve Türkiye karşılaştırması. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen bilimleri Enstitüsü
- Sánchez, R. A., Cortijo, V., ve Javed, U.** (2014). Students' perceptions of Facebook for academic purposes. *Computers & Education*, 70, 138-149.
- Scholz, T.** (2009). *Social media in higher education*. Eugene Lang College, pp. 59.
- Selwyn, N.** (2007). Web 2.0 applications as alternative environments for in formal learning e a critical review. Paper presented at the OECD-KERIS expert meeting. *Alternative learning environments in practice: Using ICT to change impact and outcomes*.
- Sezgin, A., ve Atagün, A. O.** (2011). On operations of soft sets. *Computers & Mathematics with Applications*, 61(5), 1457-1467.
- Stanciu, I. D., Bocos, M., ve Andronache, D. C.** (2012). Computer-mediated self-regulation of learning. In *The International Scientific Conference e Learning and Software for Education (Vol. 1, p. 322)*. "Carol I" National Defence University.
- Staples, D. S.** (2009). Web 2.0 social networking sites. In M. Lytras, & P. Ordóñez de Pablos (Eds.), *Social Web Evolution: Integrating Semantic Applications and Web 2.0 Technologies*, 57-75. Hershey, PA: Information Science Reference.
- Stollak, M. J., Vandenberg, A., Burklund, A., ve Weiss, S.** (2011). Getting social: The impact of social networking usage on grades among college students. *In the proceeding of Proceedings from ASBBS Annual Conference*, 859-865.
- Sürmeli, A.** (2005). *Mesleki ve teknik liselerde görev yapan öğretmenlerin interneti kullanım profili*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Tham, C. M., ve Werner, J. M.** (2005). Designing and evaluating e-learning in higher education: A review and recommendations. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 11(2), 15-25.
- Tınmaz, H.** (2011). *Sosyal ağ web sitelerinin eğitimde kullanılması: Facebook örneği*. Yayınlanmış Doktora Tezi, ODTÜ, Ankara.

- Turgut, M., Yenilmez, K., ve Anapa, P.** (2014). Symmetry and rotation skills of prospective elementary mathematics teachers. *Bolema: Boletim de Educação Matemática*, 28(48), 383-402.
- Weller, M.** (2011) ‘A pedagogy of abundance’, *Spanish Journal of Pedagogy*, vol. 249, pp. 223236.
- Yuen, S. ve Yuen, P.** (2008). Social Networks in Education. In G. Richards (Ed.), *Proceedings of World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education*. 1408-1412. Chesapeake, VA: AACE
- Zorbaz, O.** (2013). Lise öğrencilerinin problemleri internet kullanımının sosyal kaygı ve akran ilişkileri açısından incelenmesi.

İnternet Kaynakları:

- Bigumigu,** (2015). <http://bigumigu.com/haber/facebook-un-dunyadaki-ve-turkiye-deki-kullanim-istatistikleri/>. Erişim tarihi 22.03.2016
- Caladine, Richard,** ed. *Enhancing e-learning with media-rich content and interactions*. IGI Global, 2008.
- Erkul,E.** “Sosyal Medya Araçlarının (Web 2.0) Kamu Hizmetleri ve Uygulamalarında Kullanılabilirliği” <http://www.digitaldevlet.org/web2.0.pdf>. (Erişim Tarihi, 12.02.2016).
- Facebook,** (2015).<http://newsroom.fb.com/products/>. Erişim tarihi 22.03.2016
- İnternetworldstats,** (2015). <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>. Erişim tarihi 22.03.2016
- Milingual,** (2015) - <http://milingual.com/blog/wp-content/uploads/2015/10/social-media.jpg>, Erişim Tarihi 31.03.2016
- O'Reilly, T.** (2007). What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. *International Journal of DigitalEconomics*,65,17-37. http://mpra.ub.uni-muenchen.de/4580/1/MPRA_paper_4580.pdf adresinden 11.02.2016 tarihinde edinilmiştir
- Tuik,** (2015). <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=18660>. Erişim tarihi 22.03.2016

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411/44/2294345

05/06/2014

Konu: Araştırma (Ahmet ÇETİNTAŞ)

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
(Sosyal Bilimler Enstitüsüne)

İlgi: a) 06.05.2014 tarih ve 2392 sayılı yazımız.

b) Valilik Makamının 04.06.2014 tarih ve 2271727 sayılı oluru.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü, yüksek lisans programı öğrencisi Ahmet ÇETİNTAŞ'ın "*Eğitim Kurumlarında Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanımı*" konulu tezine dair araştırma çalışması hakkındaki ilgi (a) yazımız ilgi (b) valilik onayı ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve ilgi (b) Valilik Onayı doğrultusunda gerekli duyurunun araştırmacı tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2 (iki) hafta içinde sonuçtan Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Nurettin ARAS
Müdür a.
Şube Müdürü

- EK:1- Valilik Onayı
2- Ölçekler
3- Okul Listesi

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜNE	
GELEN EVRAK	
KAYIT TARİHİ	KAYIT NO
20.08.2014	2756

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi: <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden ec59-9d77-3b68-8516-ecca kodu ile yapılabilir.

İl Millî Eğitim Müdürlüğü D/Blok Bab-ı Ali Cad. No:13 Cağaloğlu
E-Posta: sgb34@meb.gov.tr

A. BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 212)455 06 52

Ek 1 - EĞİTİMDE SOSYAL AĞ SİTELERİ KULLANIM ANKETİ

Sevgili Meslektaşlarım

Bu anket, Eğitim Kurumlarında Sosyal ağ sitelerinin kullanım durumlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu araştırmadaki veriler yüksek lisans tez çalışması için kullanılacaktır. Anketi doldurmak ortalama 10 dakika sürmektedir. Yanıtlarınız kesinlikle gizli tutulacaktır. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

- 1) Cinsiyetiniz ; Erkek Kadın
- 2) Yaşınız ; 21-30 31-40 41-50 51 ve Üzeri
- 3) Çalışmakta olduğunuz kurum? İlkokul Orta Okul Genel Lise Anadolu Lisesi
 Anadolu Sağlık Lisesi Meslek Lisesi Özel Eğitim Okulları İmam Hatip Orta Okulu
 İmam Hatip Lisesi Diğer-Belirtiniz.....
- 4) Göreviniz? Müdür Müdür Yardımcısı Öğretmen
- 5) Branşınız? Matematik Grubu Türkçe Grubu Fen ve Teknoloji Sosyal Bilgiler İngilizce
 Bilgisayar Beden Eğitimi Din Kültürü Teknoloji Tasarım Görsel Sanatlar Felsefe
 Meslek Dersleri Fizik Kimya Tarih Coğrafya
 Diğer -Belirtiniz.....
- 6) Öğrenim Durumunuz? Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora
- 7) İnternet Kullanıyor musunuz? Evet Hayır
- 8) Kurumunuza ait Sosyal Ağ Sitelerinde oluşturulmuş grubunuz var mı? Evet Hayır
- 9) Sosyal Ağlar Eğitim kurumlarında etkin olarak kullanılır mı? Evet Hayır
- 10) Sosyal Ağların kullanılması eğitim-öğretim kalitesini arttırmaya katkı sağlar . Evet Hayır
- 11) Sosyal ağ sitelerinde (Facebook, Twitter, Google+ vb.) üyeliğiniz var mı ? (Cevabınız 'Hayır' ise aşağıdaki soruları cevaplamamanız gerekmektedir.) Evet Hayır
- 12) Sosyal ağlara hangi cihazla bağlantıyorsunuz? (Birden fazla şıkkı işaretleyebilirsiniz)
 Masaüstü bilgisayar Dizüstü bilgisayar, Netbook Mobil cihazlar (Cep telefonu, iPad vb.)
- 13) Hangi sosyal ağ sitelerine üyesiniz? (Birden fazla şıkkı işaretleyebilirsiniz)
 Facebook
 Twitter
 LinkedIn
 Google+
 Netlog
 MySpace
 Diğer.....
- 14) En çok zaman geçirdiğiniz sosyal ağ sitesi hangisidir?(Birden fazla şıkkı işaretleyebilirsiniz)
 Facebook Twitter LinkedIn Google+ MySpace Yonja Netlog Diğer
- 15) Sosyal ağ sitelerindeki hesaplarınıza hangi sıklıkla giriş yapıyorsunuz?
 Ayda birkaç gün Haftada birkaç gün Günde bir kez Günde birkaç kez
- 16) Sosyal Ağlarda ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?
 1 saatten az 1-2 saat 2-4 saat 4-5 saat 5 saatten fazla

Ek 2 -FACEBOOK EĞİTSEL KULLANIM ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki Facebook' un eğitsel amaçlı kullanımına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Bu ifadelere katılıp katılmadığınız belirtiniz. 1-Hiç katılmıyorum 10-Tamamen katılıyorum anlamına gelmektedir.

Eğitsel bağlamda FACEBOOK kullanılması,	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Sınıf arkadaşları arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar.										
2. Öğretmen-öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar										
3. Sınıf içi tartışmaların yürütülmesi.										
4. Ders materyallerinin ve kaynaklarının iletilmesi										
5. Okul, sınıf ya da derslerle ilgili duyuruların yapılması										
6. Ödevlerin ya da ders ile ilgili görevlerin verilmesi.										
7. Ortak ilgi ve gereksinimler doğrultusunda akademik gruplar (topluluklar) oluşturulması										
8. Derslerle ya da diğer eğitsel çalışmalarla ilgili bilgi paylaşımında bulunulması.										
9. Grup çalışmalarının yürütülmesi.										
10. Öğrenme için zengin kaynak ve materyale erişim.										
11. Öğretim esnasında zengin çoklu ortam desteğinin sağlanması (video, animasyon, ses...)										
Başka lütfen yazınız										

ÖZGEÇMİŞ

- 2000 Sabancı Anadolu Teknik Lisesi, Bilgisayar Bölümü
- 2004 Uludağ Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği
Mezun Olma
- 2016 Aydın Üniversitesi, İşletme Yönetimi (Eğitim Modülü) Yüksek Lisans

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Görev Yaptığı Kurum: İstanbul Eyüp Silahtarağa Ortaokulu

E-Posta: ahmetcetintass@gmail.com